

PENSIOENREGLEMENT 1999

Versie 2020

Dit pensioenreglement is vastgesteld op 15 december 2020 en treedt per 1 april 2020 in werking. Dit reglement vervangt conform artikel 29 Pensioenreglement 1999 versie 2013.

Amstelveen 15 december 2020

Stichting Pensioenfonds British American Tobacco:

J. van Dulst
Voorzitter

R.H. Pennings
Secretaris

Inhoudsopgave pensioenreglement 1999

Artikel 1 - Definities	4
Artikel 2 - Deelnemerschap	7
Artikel 3 - Omschrijving van de pensioenaanspraken	7
Artikel 4 – Informatieverstrekking door het pensioenfonds	8
Artikel 5 - Levenslang ouderdomspensioen	10
Artikel 6 – Flexibilisering	11
Artikel 7 – Fiscale maximering	14
Artikel 8 - Keuzemogelijkheid: uitruil	14
Artikel 9 - Tijdelijk ouderdomspensioen	16
Artikel 10 - Spaarpensioen	18
Artikel 11 - Deeltijdpensionering	20
Artikel 12 - Partnerpensioen	21
Artikel 13 - Pensioen en scheiding	22
Artikel 14 - Wezenpensioen	24
Artikel 15 - Voortzetting deelnemerschap bij arbeidsongeschiktheid o.g.v. de WIA	25
Artikel 16 - Voortzetting deelnemerschap bij arbeidsongeschiktheid o.g.v. de WAO	27
Artikel 17 - Beëindiging van het deelnemerschap	28
Artikel 18 - Het wettelijk recht op waardeoverdracht	28
Artikel 19 – Afkoop	29
Artikel 20 - Deeltijdwerknemers	30
Artikel 21 - Financiering en bijdragen	30
Artikel 22 – Voorwaardelijke verhoging actieven op basis van prijscompensatie	31
Artikel 23 – Voorwaardelijke verhoging actieven boven de prijscompensatie	32

Artikel 24 – Voorwaardelijke toeslagverlening niet actieven op basis van prijscompensatie	33
Artikel 25 - Voorbehoud van de werkgever	34
Artikel 26 – Korting pensioenaanspraken en pensioenrechten door pensioenfonds	34
Artikel 27 - Algemene bepalingen	35
Artikel 28 - Overgangsbepalingen	36
Artikel 29 - Inwerkingtreding	38
Bijlage 1 - Flexibiliseringsfactoren	40

Artikel 1 – Definities

In dit pensioenreglement zijn overgenomen de definities uit de statuten van Stichting Pensioenfonds British American Tobacco (vanaf hier “het pensioenfonds” genoemd).

Verder wordt in dit pensioenreglement verstaan onder:

1. Werkgever

British American Tobacco International (Holdings) B.V., gevestigd te Amstelveen, en haar rechtsvoorgangers en daaraan gelieerde ondernemingen, voor zover en zolang de toepassing van dit pensioenreglement (inclusief voorgaande versies) in een uitvoeringsovereenkomst dan wel financieringsovereenkomst tussen voornoemde ondernemingen en het pensioenfonds is vastgelegd.

2. Werknemers

alle werknemers die op basis van een arbeidsovereenkomst, als bedoeld in artikel 7:610 van het Burgerlijk Wetboek, in dienst zijn van de werkgever.

3. Pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds British American Tobacco, gevestigd te Amstelveen.

4. Uitvoeringsovereenkomst

de overeenkomst tussen werkgever en het pensioenfonds over de uitvoering van de geldende pensioenovereenkomsten.

5. Pensioenovereenkomst

hetgeen tussen werkgever en werknemer is overeengekomen betreffende pensioen.

6. Deelnemer

degene die op grond van artikel 2 van dit reglement als deelnemer aan deze pensioenregeling kan worden aangewezen.

7. Gewezen deelnemer

degene voor wie de deelneming is beëindigd zoals bedoeld in artikel 17 van dit reglement en die bij beëindiging van de deelneming een pensioenaanspraak heeft behouden jegens het pensioenfonds.

8. Pensioengerechtigde

persoon voor wie op grond van een pensioenovereenkomst het pensioen is ingegaan.

9. Gepensioneerde

pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan.

10. Partner

- a. de man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is gehuwd vóór ingang van het ouderdomspensioen;
- b. de man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een conform het Burgerlijk Wetboek geregistreerd partnerschap is aangegaan vóór ingang van het ouderdomspensioen;
- c. indien de (gewezen) deelnemer niet is gehuwd en geen geregistreerd partnerschap is aangegaan kan op uitdrukkelijk verzoek van die (gewezen) deelnemer één man of vrouw, die ongehuwd is en géén geregistreerd partnerschap is aangegaan als partner bij het pensioenfonds worden aangemeld en door het pensioenfonds erkend onder voorwaarde dat:
 - de aanmelding en erkenning van de partner door het pensioenfonds vóór ingang van het ouderdomspensioen geschiedt; en
 - de (gewezen) deelnemer ten genoegen van het pensioenfonds aannemelijk maakt dat het samenlevingsverband ten minste een half jaar heeft voortgeduurd, en
 - de betreffende partner geen familie is van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in de rechte lijn, en
 - de (gewezen) deelnemer en diens partner een vóór ingang van het ouderdomspensioen notarieel verleden samenlevingsovereenkomst aan het pensioenfonds overleggen, inhoudende:
 1. de naam en de geboortedatum van zowel de (gewezen) deelnemer als de partner;
 2. de aanvangsdatum van het samenlevingsverband;
 3. het woonadres op die aanvangsdatum;
 4. (enige) vermogensrechtelijke aangelegenheden;
 5. de aanwijzing door de (gewezen) deelnemer van de partner, met uitsluiting van iedere andere partner, als begunstigde van partnerpensioen;
 6. de beëindigingsvoorwaarden.In plaats van de bovengenoemde notariële akte kan de (gewezen) deelnemer ook een notariële verklaring aan het pensioenfonds overleggen inhoudende dat de samenlevingsovereenkomst aan de bepalingen van dit reglementsartikel voldoet.
- d. de man of vrouw met wie de gepensioneerde samenwoont en op grond van letter c van lid 10 vóór ingang van het ouderdomspensioen als partner door het pensioenfonds is erkend.

11. Partnerschap

de formele relatie met een partner als bedoeld in lid 10 van dit artikel.

12. Scheiding

beëindiging van het partnerschap door:

- a. echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
- b. beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door overlijden of vermissing of omzetting in een huwelijk;
- c. beëindiging van het ongehuwde samenlevingsverband of de samenlevings-overeenkomst als bedoeld in lid 10, letter c, van dit artikel, anders dan door overlijden of vermissing of het aangaan van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap met dezelfde partner.

13. Scheidingsdatum

de datum waarop de rechterlijke uitspraak houdende de scheiding of de beëindiging van het geregistreerd partnerschap wordt opgenomen in de registers van de burgerlijke stand, dan wel de datum waarop de samenlevingsovereenkomst wordt beëindigd conform de voorwaarden bedoeld in lid 10, letter c, onder 6 van dit artikel.

14. Gewezen partner

de man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een partnerschap zoals bedoeld onder lid 10 van dit artikel heeft gehad welke reeds is beëindigd.

15. Kinderen

het kind dat tot de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde reeds voor de pensioendatum in familierechtelijke betrekking staat en voorts pleeg- en stiefkinderen die naar het oordeel van het pensioenfonds als eigen kinderen worden onderhouden en opgevoed.

16. Pensioendatum

de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 62-jarige leeftijd bereikt.

17. Voorwaardelijke verhoging van pensioenen van actieven op basis van prijscompensatie

Voorwaardelijke verhoging van pensioenen van actieve deelnemers waarbij de ex ante bepaalde maatstaf gelijk is aan de stijging van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde Consumentenprijsindexcijfer, reeks CPI - Alle Huishoudens (afgeleid), zoals deze zich van oktober tot en met oktober voorafgaand aan het jaar waarin de verhoging wordt toegekend heeft voorgedaan. De voorwaardelijke verhoging voor actieven op basis van prijscompensatie wordt toegekend alleen en voor zover de verleende verhoging de stijging van het pensioengevend salaris van de deelnemer niet overtreft en met dien verstande dat de verhoging niet negatief kan zijn.

18. Voorwaardelijke verhoging van pensioenen van actieven boven de prijscompensatie

Voorwaardelijke verhoging van pensioenen van actieve deelnemers waarbij de ex ante bepaalde maatstaf gelijk is aan de stijging van de pensioengrondslag per 1 januari in enig jaar ten opzichte van de pensioengrondslag per 1 januari van het voorafgaande jaar, verminderd met de onder artikel 22 beschreven voorwaardelijke verhoging prijscompensatie.

19. Voorwaardelijke toeslagverlening niet actieven

Voorwaardelijke toeslagverlening over ingegane pensioenen, premievrije pensioenaanspraken, aanspraken op bijzonder partnerpensioen alsmede de pensioengrondslagen voor arbeidsongeschikte deelnemers, waarbij de aan de toeslagenambitie gerelateerde ex ante bepaalde maatstaf gelijk is aan de stijging van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde Consumentenprijsindex-cijfer, reeks CPI - Alle Huishoudens (afgeleid), zoals deze zich van oktober tot en met oktober voorafgaand aan het jaar waarin de toeslag wordt toegekend heeft voorgedaan. Indien en voor zover de toeslagenambitie onder honderd procentpunt is vastgesteld dan heeft dat geen invloed op de bepaling van de hoogte bij een achterstand in de toeslagverlening. De achterstand wordt derhalve bepaald op basis van de volledige ex ante maatstaf.

20. Voorziening Pensioenverplichtingen

Op basis van de actuariële en bedrijfstechnische nota berekende voorziening die dient ter dekking van de pensioenverplichtingen van het pensioenfonds.

21. Ziekte

ziekte in de zin van artikel 7:629 van het Burgerlijk Wetboek dan wel in de zin van de Ziektewet.

22. Arbeidsongeschiktheid

arbeidsongeschiktheid conform de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen dan wel arbeidsongeschiktheid conform de Wet op de arbeidsongeschiktheids-verzekering.

23. Restverdiencapaciteit

het verschil tussen 100% en de mate van arbeidsongeschiktheid.

24. AOW

Algemene Ouderdomswet.

25. WAO

Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

26. WIA

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

Artikel 2 – Deelnemerschap

1. Deelnemer is de werknemer die op 1 januari 2006 een arbeidsovereenkomst met de werkgever heeft en die op 31 december 2005 deelnemer was aan het op 31 december 2005 geldende pensioenreglement en geboren is vóór 1 januari 1950.
2. Het deelnemerschap eindigt:
 - a. per de eerste van de maand waarin de (vervroegde) pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt, tenzij de deelnemer met de werkgever is overeengekomen dat de arbeidsovereenkomst en het deelnemerschap na de pensioendatum geheel of gedeeltelijk wordt voortgezet;
 - b. per de eerste van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt;
 - c. door beëindiging van de arbeidsovereenkomst vóór de pensioendatum, anders dan wegens arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 15 of artikel 16;
 - d. door beëindiging van de periode van arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 15 of artikel 16, gevolgd door toepassing van artikel 17.

Indien en voorzover het deelnemerschap eindigt als gevolg van het gestelde onder onderdeel c of d van dit artikel, dan eindigt het deelnemerschap per de eerste van de maand wanneer het dienstverband voor de 16de van de maand eindigt. Indien het dienstverband na de 15de van de maand eindigt, zal het deelnemerschap per de eerste van de opvolgende maand eindigen.

Artikel 3 - Omschrijving van de pensioenaanspraken

1. De deelnemer heeft met inachtneming van de overige bepalingen van dit pensioenreglement aanspraak op:
 - a. levenslang ouderdomspensioen voor zichzelf;
 - b. tijdelijk ouderdomspensioen voor zichzelf;
 - c. partnerpensioen voor de partner;
 - d. wezenpensioen voor de kinderen;
 - e. bijzonder partnerpensioen voor de gewezen partner van de deelnemer.
2. De pensioenen worden aan het einde van iedere maand uitgekeerd in termijnen, elk groot één twaalfde deel van de jaarpensioenen omschreven in de volgende artikelen van dit pensioenreglement.
3. De aanspraak op levenslang en tijdelijk ouderdomspensioen van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde kan zonder toestemming van diens partner niet bij overeenkomst tussen die (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en het pensioenfonds of de werkgever worden verminderd, anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioenwet, tenzij de partners het recht op pensioenverevening ingevolge de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten.

De aanspraak op partnerpensioen ten behoeve van de partner van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde kan zonder toestemming van die partner niet bij overeenkomst tussen de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en het pensioenfonds of de werkgever worden verminderd anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

Elk beding, strijdig met het bepaalde in de vorige twee volzinnen, is nietig.

Artikel 4 – Informatieverstrekking door het pensioenfonds

1. Het pensioenfonds informeert de werknemer binnen drie maanden na een wijziging in de pensioenovereenkomst over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen bij het pensioenfonds
2. **Jaarlijks te verstrekken informatie voor deelnemers**
Jaarlijks verstrekt het pensioenfonds aan de deelnemer:
 - a. een opgave van de verworven pensioenaanspraken;
 - b. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken;
 - c. informatie over de toeslagverlening;
 - d. een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen (de 'factor A').
3. **Informatie voor gewezen deelnemers**
Bij beëindiging van de deelname verstrekt het pensioenfonds aan de deelnemer:
 - a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken;
 - b. informatie over de toeslagverlening;
 - c. informatie die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is;

- d. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het fonds.

Nadien verstrekt het pensioenfonds de gewezen deelnemer jaarlijks:

- a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken; en
- b. informatie over de toeslagverlening;

4. **Informatie voor gewezen partners**

Het pensioenfonds verstrekt degene die gewezen partner wordt en een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen:

- a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraak op partnerpensioen; en
- b. informatie over de toeslagverlening;
- c. informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is.

Nadien verstrekt het pensioenfonds de gewezen partner ten minste een keer in de vijf jaar:

- a. een opgave van zijn/haar opgebouwde aanspraak op partnerpensioen op grond van artikel 13; en
- b. informatie over toeslagverlening;

5. **Informatie voor pensioengerechtigden**

Het pensioenfonds verstrekt degene die pensioengerechtigd wordt:

- a. een opgave van zijn pensioenrecht;
- b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen; en
- c. informatie over toeslagverlening.

Nadien verstrekt het pensioenfonds de pensioengerechtigde jaarlijks:

- a. een opgave van zijn pensioenrecht;
- b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen; en
- c. informatie over toeslagverlening.

- 6. Het pensioenfonds informeert de gewezen deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

7. **Informatie op verzoek**

Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde op verzoek:

- a. het voor hem/haar geldende pensioenreglement;
- b. de statuten van het pensioenfonds;
- c. het jaarverslag en de jaarrekening van het fonds;
- d. de uitvoeringsovereenkomst;
- e. de voor hem/haar relevante informatie over beleggingen;
- f. de verklaring inzake beleggingsbeginselen als bedoeld in artikel 145 van de Pensioenwet;
- g. het kortetermijnherstelplan c.q. het langetermijnherstelplan;
- h. informatie over de hoogte van de dekkingsgraad;
- i. informatie over het van toepassing zijn van een aanwijzing als bedoeld in artikel 171 van de Pensioenwet;
- j. informatie over de aanstelling van een bewindvoerder;

- k. het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer en de gewezen partner op verzoek informatie die specifiek voor hem/haar relevant is;
- l. het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer op verzoek informatie over de consequenties van uitruil als bedoeld in artikel 8 van dit reglement;
- m. aan de gewezen deelnemer verstrekt het pensioenfonds op verzoek een opgave van de hoogte van zijn opgebouwde pensioenaanspraken;
- n. het pensioenfonds verstrekt de in sub a. tot en met j. van dit lid bedoelde informatie op verzoek ook aan vertegenwoordigers van (gewezen) deelnemers, van gewezen partners of van pensioengerechtigden;
- o. het pensioenfonds kan voor de verstrekking van de informatie zoals bedoeld in de leden f. tot en met j. van dit artikel kosten in rekening brengen bij de verzoeker.

8. Informatie bij vertrek naar een andere lidstaat

Het pensioenfonds verstrekt (gewezen) deelnemers en gepensioneerden die zich in een andere lidstaat vestigen informatie over hun pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden die hun op grond van de pensioenregeling worden geboden. De op grond van dit lid verstrekte informatie is ten minste overeenkomstig de informatie die wordt verstrekt aan deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die in Nederland blijven.

Artikel 5 - Levenslang ouderdomspensioen

1. Het levenslang ouderdomspensioen gaat, indien geen gebruik gemaakt wordt van de reglementaire mogelijkheden van gehele of gedeeltelijke vervroeging of uitstel, in op de pensioendatum. Het levenslang ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van de gerechtigde op het levenslang ouderdomspensioen.

2. Berekeningsgrondslagen voor het levenslang ouderdomspensioen

De hoogte van het levenslang ouderdomspensioen is afhankelijk van:

- a. het aantal behaalde deelnemersjaren,
- b. de hoogte van de pensioengrondslag, die op zijn beurt afhankelijk is van:
 - de hoogte van het pensioengevend salaris; en
 - de hoogte van de franchise.

Deze begrippen worden in de volgende leden toegelicht.

3. Deelnemersjaren

- a. Deelnemersjaren zijn de jaren gelegen tussen 1 januari 1995 en de datum waarop het deelnemerschap is beëindigd.
Als deelnemersjaren worden tevens aangemerkt extra deelnemersjaren als gevolg van waardeoverdracht en extra deelnemersjaren toegekend op basis van overgangsbepalingen. Deelnemersjaren worden vastgesteld in maanden nauwkeurig.
- b. Indien het pensioengevend salaris van een deelnemer wijzigt doordat hij/zij niet langer in ploegendienst werkzaam is, juist in ploegendienst werkzaam wordt of wanneer de aard van de ploegendienst wijzigt, worden de tot de wijziging verstreken deelnemersjaren herrekend naar een aantal deelnemersjaren dat behoort bij het gewijzigde salaris. De herrekening als bedoeld in de vorige volzin geschiedt op basis van actuariële (financiële) gelijkwaardigheid.
- c. Het maximale aantal deelnemersjaren bedraagt 35; indien meer dan 35 deelnemersjaren zijn verstreken, wordt steeds uitgegaan van de laatste 35 deelnemersjaren. Indien bij

waardeoverdracht of een herrekening als bedoeld bij letter b het aantal behaalbare deelnemersjaren groter wordt dan 35, worden, voor het gedeelte van de overdrachtswaarde respectievelijk de herrekenende deelnemersjaren die de overschrijding veroorzaken, premievrije aanspraken op levenslang ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen toegekend. Artikel 24 is op deze aanspraken van toepassing.

4. Pensioengrondslag

De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris verminderd met de franchise. De pensioengrondslag wordt vastgesteld per de datum van aanvang van het deelnemerschap en daarna jaarlijks per 1 januari van het betreffende jaar.

Het pensioengevend salaris bestaat uit de volgende (bruto) loonbestanddelen, mits deze ook feitelijk aan de deelnemer worden toegekend:

- 12,5 maal het overeengekomen basismaandsalaris;
- ploegentoeslag.

Het pensioengevend salaris is exclusief alle overige aan het dienstverband verbonden emolumenten, geldend per 1 januari van het betreffende jaar, dan wel de latere datum van aanvang van het deelnemerschap.

Stijgingen van het pensioengevend salaris in de periode die aanvangt vijf jaar direct voorafgaande aan de pensioendatum komen in aanmerking tot ten hoogste 2% boven de gemiddelde loonindex voor de CAO-lonen per maand, inclusief bijzondere beloningen, zoals berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Loonstijgingen als gevolg van gangbare functiewijzigingen of gangbare leeftijdsperiodieken komen in elk geval in aanmerking voor de verhoging van het pensioengevend salaris.

Verlagingen van de pensioengrondslag gelden alleen voor toekomstige deelnemersjaren. Pensioenaanspraken die over voorgaande deelnemersjaren zijn opgebouwd worden niet aangetast.

De franchise is jaarlijks door het bestuur vastgesteld tot en met het laatste jaar waarin onder werking van dit pensioenreglement een of meerdere deelnemers pensioen hebben opgebouwd anders dan wegens arbeidsongeschiktheid of toeslagverlening.

5. Hoogte van het levenslang ouderdomspensioen bij ingang op de pensioendatum

Het levenslang ouderdomspensioen bedraagt voor ieder deelnemersjaar 2% van de voor dat jaar vastgestelde pensioengrondslag.

Artikel 6 – Flexibilisering

1. Vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen

Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan het levenslang ouderdomspensioen (gedeeltelijk) ingaan op de eerste dag van een maand gelegen vóór de pensioendatum. De vroegste ingangsdatum van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen is de eerste dag van de maand van het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

De mogelijkheid tot vervroeging wordt aan de (gewezen) deelnemer geboden onder voorwaarde dat als het vervroegde levenslange ouderdomspensioen eerder ingaat dan 5 jaar voor de AOW-

gerechtigde leeftijd het vervroegde levenslang ouderdomspensioen dient ter compensatie van teruggang in arbeidstijd (deeltijdpensioen) ook al is er geen sprake meer van een dienstverband met de werkgever.

Een verzoek om vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen wordt uitsluitend in behandeling genomen indien het verzoek ten minste zes maanden vóór de gewenste vervroegde ingangsdatum van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen is ingediend bij het pensioenfonds.

2. Hoogte van het levenslang ouderdomspensioen bij vervroeging

Ingeval van (gedeeltelijke) vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen wordt het conform artikel 5 lid 5 berekende levenslang ouderdomspensioen door het pensioenfonds op actuariële wijze (gedeeltelijk) verlaagd volgens voor mannen en vrouwen gelijke ruilvoeten.

Bij de (gedeeltelijke) verlaging als bedoeld in de vorige zin wordt door het pensioenfonds uitgegaan van de contante waarde van (een deel van) het per de berekeningsdatum opgebouwde levenslang ouderdomspensioen ingaand op de pensioendatum, dat is vastgesteld conform artikel 5 lid 5, alsmede van de vervroegde ingangsdatum van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen.

Het pensioenfonds stelt richtlijnen voor actuariële verlaging van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen vast. De ruilvoeten en de geldigheidsduur zijn opgenomen in bijlage 1.

3. Uitstel van het levenslang ouderdomspensioen

Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan het levenslang ouderdomspensioen (gedeeltelijk) ingaan op de eerste dag van een maand gelegen na de pensioendatum. (Gedeeltelijk) uitstel van het levenslang ouderdomspensioen is, voor een deelnemer die het dienstverband met de werkgever tot een tijdstip gelegen na de pensioendatum geheel of gedeeltelijk wenst voort te zetten, alleen mogelijk indien de deelnemer dat met de werkgever schriftelijk is overeengekomen.

De uiterste ingangsdatum van het levenslang ouderdomspensioen is de eerste dag van de maand van het bereiken van de 67-jarige leeftijd.

Een verzoek om (gedeeltelijk) uitstel van het levenslang ouderdomspensioen wordt uitsluitend in behandeling genomen indien het verzoek ten minste zes maanden maar niet eerder dan twaalf maanden vóór de pensioendatum is ingediend bij het pensioenfonds.

4. Hoogte van het levenslang ouderdomspensioen bij uitstel

Ingeval van (gedeeltelijk) uitstel van het levenslang ouderdomspensioen wordt het conform artikel 5 lid 5 berekende levenslang ouderdomspensioen door het pensioenfonds op actuariële wijze (gedeeltelijk) verhoogd volgens voor mannen en vrouwen gelijke ruilvoeten.

Bij de (gedeeltelijke) verhoging als bedoeld in de vorige zin wordt door het pensioenfonds uitgegaan van de contantewaarde van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen ingaand op de pensioendatum, dat is vastgesteld conform artikel 5 lid 5, alsmede van de uitgestelde ingangsdatum van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen.

Het pensioenfonds stelt richtlijnen voor actuariële verhoging van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen vast. De ruilvoeten en de geldigheidsduur zijn opgenomen in bijlage 1.

5. Hoog/laag-constructie bij het levenslang ouderdomspensioen

De deelnemer heeft het recht om op de pensioendatum dan wel – indien van (gedeeltelijke) vervroeging of (gedeeltelijk) uitstel gebruik wordt gemaakt – op de daarvan afwijkende ingangsdatum van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen, zijn alsdan ingaande levenslang ouderdomspensioen om te zetten in een ouderdomspensioen dat gedurende een door de deelnemer of gewezen deelnemer te bepalen periode, die uiterlijk eindigt op de eerste dag van de maand van het bereiken van de 70-jarige leeftijd, hoger is dan het oorspronkelijke levenslang ouderdomspensioen en in de periode daarna lager is dan het oorspronkelijke levenslang ouderdomspensioen.

Een en ander vindt plaats onder de voorwaarde dat – berekend op het tijdstip van omzetting – de hoogste uitkering van levenslang ouderdomspensioen niet meer dan 33,33% hoger is dan de laagste uitkering van levenslang ouderdomspensioen.

6. Laag/hoog-constructie bij het levenslang ouderdomspensioen

De deelnemer heeft het recht om op de pensioendatum dan wel – indien van (gedeeltelijke) vervroeging of (gedeeltelijk) uitstel gebruik wordt gemaakt – op de daarvan afwijkende ingangsdatum van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen, zijn alsdan ingaande levenslang ouderdomspensioen om te zetten in een ouderdomspensioen dat gedurende een door de deelnemer of gewezen deelnemer te bepalen periode, die uiterlijk eindigt op de eerste dag van de maand van het bereiken van de 70-jarige leeftijd, lager is dan het oorspronkelijke levenslang ouderdomspensioen en in de periode daarna hoger is dan het oorspronkelijke levenslang ouderdomspensioen. Een en ander vindt plaats onder de voorwaarde dat – berekend op het tijdstip van omzetting – de hoogste uitkering van levenslang ouderdomspensioen niet meer dan 33,33% hoger is dan de laagste uitkering van levenslang ouderdomspensioen.

7. Tijdelijke overbrugging bij vervroeging pensioendatum

Indien als gevolg van vervroeging de ingangsdatum van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen ligt voor de pensioendatum dan wordt in de periode tussen de ingangsdatum en de 65-jarige leeftijd voor het toetsen van de verhouding een bedrag gelijk aan tweemaal de voor die jaren geldende uitkering, inclusief de vakantie-uitkering, voor een gehuwde persoon zonder toeslag als omschreven in artikel 9, eerste lid, onderdeel b en zesde lid van de Algemene Ouderdomswet, vermeerderd met de vakantietoeslag over dat AOW-pensioen, buiten aanmerking gelaten. Laatstgenoemde regeling is onverminderd van toepassing ingeval van deeltijd. De berekening wordt door het pensioenfonds vastgesteld op basis van actuariële gelijkwaardigheid, volgens voor mannen en vrouwen gelijke ruilvoeten. De ruilvoeten en de geldigheidsduur zijn opgenomen in bijlage 1.

8. Bij toepassing van het bepaalde in de leden 1, 3, 5 of 6 wordt voor de berekening van het partner- en wezenpensioen en het bijzonder partnerpensioen uitgegaan van het ouderdomspensioen dat zonder toepassing van het bepaalde in de genoemde leden zou zijn uitgekeerd.

9. Indien de (gewezen) deelnemer naast de mogelijkheid tot flexibilisering zoals bedoeld in de leden 1, 3, 5 of 6 tevens gebruik wenst te maken van de mogelijkheid tot uitruil van (een gedeelte van) het ouderdomspensioen, zoals bedoeld in artikel 8, lid 7, dan wel (een gedeelte van) het partnerpensioen, zoals bedoeld in artikel 8, lid 1, zal door het pensioenfonds eerst de hoogte van het ouderdomspensioen na de uitruil worden berekend. Vervolgens zal de hoogte van het ouderdomspensioen na flexibilisering, zoals bedoeld in dit artikel, worden berekend.

Artikel 7 – Fiscale maximering

1. Het levenslange partnerpensioen (inclusief bijzonder partnerpensioen) bedraagt maximaal 70% van het ouderdomspensioen.
Het wezenpensioen bedraagt voor ieder kind maximaal 14% (voor een volle wees als bedoeld in artikel 12 lid 2, onder e: 28%) van het ouderdomspensioen.
2. In afwijking van de in de Wet op de loonbelasting 1964 genoemde maxima, kunnen het levenslange partnerpensioen en het wezenpensioen meer bedragen dan de genoemde maxima voor zover dat het gevolg is van:
 - a. aanpassing van het pensioen aan loon- of prijsontwikkeling;
 - b. variatie in de hoogte van de uitkeringen, onder de voorwaarden zoals gesteld bij of krachtens de Wet op de loonbelasting 1964;
 - c. waardeoverdracht van pensioenaanspraken;
 - d. uitruil van pensioensoorten, onder voorwaarden zoals gesteld bij of krachtens de Wet op de loonbelasting 1964;
 - e. aanpassing van de in de pensioenregeling vastgestelde ingangsdatum van het ouderdomspensioen aan de pensioenrichtleeftijd zoals deze is vastgelegd in artikel 18a lid 6 van de Wet op de loonbelasting 1964.
3. Bij de toepassing van dit artikel wordt rekening gehouden met de relevante beleidspublicaties van de belastingdienst.

Artikel 8 - Keuzemogelijkheid: uitruil

Verhoging van het ouderdomspensioen in ruil voor het partnerpensioen

1. Vanaf een half jaar maar ten minste drie maanden voor de pensioendatum dan wel de datum van vervroegde ingang van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 6 lid 1 kunnen de deelnemer en de gewezen deelnemer kiezen voor een verhoging van de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen in plaats van een aanspraak op partnerpensioen. De keuze geschiedt door middel van een keuzeformulier, dat na een daartoe strekkend verzoek door het pensioenfonds aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld.
2. Een verhoging van het ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer in plaats van de aanspraak op partnerpensioen, vindt slechts plaats indien de keuze blijkt uit het vóór de pensioendatum dan wel de datum van vervroegde ingang van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 6 lid 1 door de (gewezen) deelnemer en diens partner ondertekend keuzeformulier.

3. Een keuze van de (gewezen) deelnemer voor verhoging van het ouderdomspensioen in plaats van (een gedeelte van) de aanspraak op partnerpensioen, heeft tot gevolg dat op grond van dit pensioenreglement de tot de pensioendatum dan wel de datum van vervroegde ingang – van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 6 lid 1 – opgebouwde aanspraak op levenslang ouderdomspensioen met de desbetreffende uitruilvoet wordt verhoogd (zie voor de uitruilvoeten bijlage 1). De opgebouwde aanspraak op partnerpensioen ten behoeve van de partner, met wie de (gewezen) deelnemer op de pensioendatum is gehuwd, een geregistreerd partnerschap is aangegaan of samenwoont, vervalt (gedeeltelijk). Een en ander met inachtneming van het bepaalde in lid 6 van dit artikel. Een eenmaal gemaakte keuze is onherroepelijk.

De uitruilvoeten kunnen voor alle (gewezen) deelnemers, die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in dit artikel opgenomen keuzemogelijkheid, door het pensioenfonds na ingewonnen actuariel advies worden gewijzigd. De factor van de individuele uitruilvoet is afhankelijk van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen. Aan de hand van de toepasselijke (uit-)ruilvoet kan worden vastgesteld hoeveel direct ingaand levenslang ouderdomspensioen op de (nieuwe) ingangsdatum wordt verkregen door uitruil van (een deel van) het opgebouwde partnerpensioen. Een eenmaal gemaakte keuze is onherroepelijk. De uitruilvoeten en de geldigheidsduur zijn opgenomen in bijlage 1.

4. Voor de (gewezen) deelnemer, die op de pensioendatum geen partner heeft, wordt de in het derde lid omschreven verhoging van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen automatisch toegepast.
5. Indien vóór de datum waarop dit artikel toepassing vindt reeds een aanspraak op bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 13 is toegekend, wordt een verhoging als bedoeld in het tweede lid van dit artikel slechts toegepast op het tot die datum opgebouwde levenslang ouderdomspensioen, nadat dit is verminderd met het levenslang ouderdomspensioen waarvan dat bijzonder partnerpensioen op de scheidingsdatum is afgeleid, rekening houdend met de (toegekende) toeslagen als bedoeld in artikel 22, 23 en/of 24.

Verhoging van het partnerpensioen in ruil voor ouderdomspensioen

6. Vanaf een half jaar maar ten minste drie maanden voor de pensioendatum dan wel de datum van vervroegde ingang van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 6 lid 1, dan wel bij beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in artikel 17 kunnen de deelnemer en de gewezen deelnemer kiezen voor een verhoging van de aanspraak op partnerpensioen in plaats van een aanspraak op levenslang ouderdomspensioen. De keuze geschiedt door middel van een keuzeformulier, dat na een daartoe strekkend verzoek door het pensioenfonds aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld.
7. Het pensioenfonds biedt de deelnemers bij beëindiging van de deelneming op of na 1 januari 2009 en in het laatste jaar voor ingang van het ouderdomspensioen standaard de mogelijkheid, genoemd in lid 6, aan.

8. Een verhoging van het partnerpensioen, vindt slechts plaats indien de keuze blijkt uit het vóór de pensioendatum dan wel de datum van vervroegde ingang van (een deel van) het levenslang ouderdompensioen als bedoeld in artikel 6 lid 1, dan wel bij beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in artikel 17 door de (gewezen) deelnemer en diens partner ondertekend keuzeformulier.
9. Een keuze van de (gewezen) deelnemer en diens partner voor verhoging van het partnerpensioen in plaats van de aanspraak op levenslang ouderdompensioen, heeft tot gevolg dat op grond van dit pensioenreglement de tot de pensioendatum dan wel de datum van vervroegde ingang van (een deel van) het levenslang ouderdompensioen als bedoeld in artikel 6 lid 1, dan wel de bij beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in artikel 17 opgebouwde aanspraak op partnerpensioen voor de partner met wie de (gewezen) deelnemer op de pensioendatum is gehuwd, een geregistreerd partnerschap is aangegaan of samenwoont, wordt verhoogd en dat de opgebouwde aanspraak op levenslang ouderdompensioen gedeeltelijk vervalt. Een eenmaal gemaakte keuze is op de pensioendatum onherroepelijk. De ruilvoeten en de geldigheidsduur zijn opgenomen in bijlage 1.

De in bijlage 1 genoemde ruilvoeten kunnen voor alle (gewezen) deelnemers, die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in dit artikel opgenomen keuzemogelijkheid, door het pensioenfonds na ingewonnen actuair advies worden gewijzigd.
10. Het partnerpensioen bedraagt na uitruil maximaal 70% van het ouderdompensioen dat na de uitruil resteert.
11. De in lid 7 omschreven mogelijkheid heeft geen betrekking op het deel van het ouderdompensioen waarop een recht op uitbetaling rust als bedoeld in artikel 13 lid 6 van dit reglement.

Artikel 9 – Tijdelijk ouderdompensioen

1. Ingang en einde van het tijdelijk ouderdompensioen

Het tijdelijk ouderdompensioen gaat, indien geen gebruik gemaakt wordt van de reglementaire mogelijkheden van gehele of gedeeltelijke vervroeging of uitstel, in op de pensioendatum en eindigt – ook in geval van (gedeeltelijk) uitstel als bedoeld in lid 5 van dit artikel – op de eerste dag van de kalendermaand waarin door de gewezen deelnemer de 65-jarige leeftijd wordt bereikt of op de laatste dag van de kalendermaand van het eerdere overlijden van de gerechtigde.

2. Hoogte van het tijdelijk ouderdompensioen bij ingang op de pensioendatum

Het jaarlijks tijdelijk ouderdompensioen bedraagt voor elk jaar van deelnemerschap, voorzover gelegen vanaf de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 40-jarige leeftijd bereikt tot uiterlijk de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 60-jarige leeftijd bereikt, één twintigste deel van het volledige tijdelijk ouderdompensioen.

Jaarlijks per 1 januari wordt het bedrag van het volledige tijdelijk ouderdompensioen aangepast met hetzelfde percentage als waarmee de franchise als bedoeld in artikel 5 wordt aangepast. Voorzover deze aanpassing betrekking heeft op verstreken deelnemersjaren, gelden de financieringsvoorwaarden als omschreven in artikel 21.

3. Vervroeging van het tijdelijk ouderdomspensioen

Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan het tijdelijk ouderdomspensioen (gedeeltelijk) ingaan op de eerste dag van een maand gelegen vóór de pensioendatum. De ingangsdatum van (een deel van) het tijdelijk ouderdomspensioen is in geval van vervroeging steeds gelijk aan de (vervroegde) ingangsdatum van (een deel van) het levenslang ouderdomspensioen.

De vroegste ingangsdatum van het tijdelijk ouderdomspensioen is de eerste dag van de maand van het bereiken van de 55-jarige leeftijd. Een verzoek om (gedeeltelijke) vervroeging van het tijdelijk ouderdomspensioen wordt uitsluitend in behandeling genomen indien het verzoek ten minste zes maanden vóór de gewenste vervroegde ingangsdatum van (een deel van) het tijdelijk ouderdomspensioen is ingediend bij het pensioenfonds.

4. Hoogte van het tijdelijk ouderdomspensioen bij vervroeging

Ingeval van (gedeeltelijke) vervroeging van het tijdelijk ouderdomspensioen wordt het conform lid 2 van dit artikel berekende tijdelijk ouderdomspensioen door het pensioenfonds op actuariële wijze (gedeeltelijk) verlaagd volgens voor mannen en vrouwen gelijke ruilvoeten.

Bij de (gedeeltelijke) verlaging als bedoeld in de vorige zin wordt door het pensioenfonds uitgegaan van de contante waarde van het per de berekeningsdatum opgebouwde (deel van het) tijdelijk ouderdomspensioen ingaand op de pensioendatum, dat is vastgesteld conform lid 2 van dit artikel, alsmede van de vervroegde ingangsdatum van (een deel van) het tijdelijk ouderdomspensioen. Het pensioenfonds stelt richtlijnen voor actuariële verlaging van (een deel van) het tijdelijk ouderdomspensioen vast. De ruilvoeten en de geldigheidsduur zijn opgenomen in bijlage 1.

5. Hoogte van het tijdelijk ouderdomspensioen bij uitstel

Bij (gedeeltelijke) ingang van het tijdelijk ouderdomspensioen op de eerste dag van een maand gelegen na de pensioendatum, wordt het door de deelnemer opgebouwde tijdelijk ouderdomspensioen, geldend op de pensioendatum, door het pensioenfonds op actuariële wijze (gedeeltelijk) verhoogd, volgens voor mannen en vrouwen gelijke ruilvoeten.

Bij de (gedeeltelijke) verhoging als bedoeld in de vorige zin wordt door het pensioenfonds uitgegaan van de contante waarde van (een deel van) het tijdelijk ouderdomspensioen ingaand op de pensioendatum, dat is vastgesteld conform lid 2 van dit artikel, alsmede van de uitgestelde ingangsdatum van (een deel van) het tijdelijk ouderdomspensioen.

Het pensioenfonds stelt richtlijnen voor actuariële verhoging van (een deel van) het tijdelijk ouderdomspensioen vast. De ruilvoeten en de geldigheidsduur zijn opgenomen in bijlage 1.

6. Pensionering op de 65-jarige leeftijd

Indien (een deel van) het pensioen niet vóór de eerste dag van de maand van het bereiken van de 65-jarige leeftijd is ingegaan, wordt de contante waarde van (een deel van) het tijdelijk ouderdomspensioen ingaand op de pensioendatum naar keuze van de deelnemer aangewend voor inkoop bij het pensioenfonds van een extra levenslang ouderdomspensioen, dan wel van een extra levenslang ouderdomspensioen met een bijbehorend nabestaandenpensioen, dan wel van een extra nabestaandenpensioen.

1. Aanspraken

Het pensioenfonds verleent op basis van dit artikel aan de deelnemer aanspraak op:

- a. tijdelijk ouderdomspensioen, en/of
- b. levenslang ouderdomspensioen, desgewenst gecombineerd met een aanspraak op levenslang partnerpensioen. Een en ander onder de voorwaarden als omschreven in dit reglement.
In dit artikel wordt onder u-rendement verstaan: het door het Centrum voor Verzekerings Statistiek (CVS) maandelijks gepubliceerde u-rendement.

2. Spaarpensioenkapitaal

De pensioenaanspraken op basis van dit artikel zijn in hoogte uitsluitend afhankelijk van het door het pensioenfonds voor de deelnemer gevormde spaarpensioenkapitaal. Dit spaarpensioenkapitaal wordt aangewend voor pensioen volgens de in lid 9 van dit artikel genoemde voorwaarden. Het spaarpensioenkapitaal wordt gevormd door spaarbijdragen van de werkgever en door verplichte spaarbijdragen van de deelnemer en voorts door de daarover bijgeschreven rente. Het spaarpensioenkapitaal als bedoeld in dit artikel wordt door het pensioenfonds per deelnemer afzonderlijk geadministreerd.

3. Bijdragen van de werkgever

De werkgever stelt voor ieder jaar van deelnemerschap na 1 januari 1999 – en bij minder dan een volledig kalenderjaar naar rato – voor de pensioenopbouw van de deelnemer een bijdrage beschikbaar. De jaarlijkse werkgeversbijdrage is gelijk aan 1% van het per 1 januari of de latere datum van aanvang van het deelnemerschap geldende pensioengevend salaris. De jaarlijkse werkgeversbijdrage wordt in twaalf gelijke maandelijkse termijnen aan het pensioenfonds beschikbaar gesteld.

4. Bijdragen van de deelnemer

De deelnemer is een eigen bijdrage verschuldigd ter grootte van 0,5% van het per 1 januari of de latere datum van aanvang van het deelnemerschap geldende pensioengevend salaris, ter verhoging van zijn of haar spaarpensioenkapitaal.

De eigen bijdrage wordt door de werkgever in gelijke maandelijkse termijnen met de deelnemer verrekend door inhouding op salaris en door de werkgever aan het pensioenfonds afgedragen. De eigen bijdrage is verschuldigd tot en met de laatste maand voorafgaande aan de maand waarin het deelnemerschap wordt beëindigd.

5. Aanwending van de bijdragen

De som van de in de leden 3 en 4 bedoelde bijdragen wordt gedurende het deelnemerschap toegevoegd aan het spaarpensioenkapitaal voor de deelnemer.

6. Berekening rentepercentage

Uiterlijk op 1 april van ieder kalenderjaar (voor het eerst in het jaar 2000) wordt door het pensioenfonds vastgesteld wat het percentage van de over het voorgaande kalenderjaar door het pensioenfonds behaalde beleggingsopbrengst (hierna: rentepercentage) is, over de som van alle beleggingen van het pensioenfonds. De vaststelling van het rentepercentage geschiedt op basis van door het pensioenfonds geformuleerde uitgangspunten en grondslagen.

7. Rentebijdring tijdens deelnemerschap

Met terugwerkende kracht tot 1 januari van ieder kalenderjaar (voor het eerst per 1 januari 2000) wordt het spaarpensioenkapitaal van iedere deelnemer, zoals dat gold op 31 december van het vorige kalenderjaar, verhoogd met het conform lid 6 berekende rentepercentage.

Met de omstandigheid dat het spaarpensioenkapitaal gedurende het gehele kalenderjaar niet steeds dezelfde omvang heeft gehad, wordt bij de rentebijdring naar verhouding rekening gehouden.

8. Overzicht spaarpensioenkapitaal

Jaarlijks verstrekt het pensioenfonds aan de deelnemer een overzicht van het spaarpensioenkapitaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar. Het spaarpensioenkapitaal wordt gevormd door de som van het spaarpensioenkapitaal per 1 januari van het voorgaande kalenderjaar, de over het kalenderjaar verrichte toevoeging uit de werkgeversbijdrage en de toevoeging uit de eigen bijdrage van de deelnemer en de conform lid 7 van dit artikel berekende rentebijdring. Jaarlijks verstrekt het pensioenfonds ten behoeve van de deelnemer een opgave van de aan het desbetreffende of voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaanwinst van het pensioenkapitaal.

9. Aanwending spaarpensioenkapitaal op de pensioendatum

Op de pensioendatum dan wel bij ingang van (een deel van) het levenslang en/of tijdelijk ouderdomspensioen op een andere reglementaire datum, wordt het spaarpensioenkapitaal naar keuze van de deelnemer (gedeeltelijk) aangewend voor (en daarmee vervangen door):

- a. een direct ingaand tijdelijk ouderdomspensioen dat eindigt op de eerste dag van de kalendermaand waarin door de gewezen deelnemer de 65-jarige leeftijd wordt bereikt, en/of
- b. een levenslang ouderdomspensioen ingaand op de eerste dag van de kalendermaand waarin door de gewezen deelnemer de 62-jarige leeftijd wordt bereikt, desgewenst gecombineerd met een aanspraak op levenslang partnerpensioen.

Indien de datum van pensionering (gedeeltelijk) voor leeftijd 62 ligt, worden het in artikel 5 bedoelde (deel van het) ouderdomspensioen en het in artikel 9 bedoelde (deel van het) tijdelijk ouderdomspensioen vervroegd tot de betreffende pensioneringsdatum. De onder de letters a en b omschreven pensioenen vormen een aanvulling op deze (gedeeltelijk) vervroegde pensioenen.

De grootte van (het) de pensioen(en) wordt berekend zes maanden vóór de ingangsdatum van het tijdelijk en/of levenslang ouderdomspensioen. Over de periode waarover nog geen rentebijdring conform lid 7 is verricht, zal een pro rata rentebijdring worden gedaan op basis van het over de betreffende periode gemiddelde u-rendement. Voor de periode gelegen tussen de datum van berekening van het (de) pensioen(en) en de feitelijke ingangsdatum daarvan wordt uitgegaan van het u-rendement op de datum van de berekening van het (de) pensioen(en). Het tijdelijk ouderdomspensioen en het ouderdomspensioen en – indien van toepassing – de aanspraak op partnerpensioen worden berekend aan de hand van de alsdan geldende actuariële grondslagen en methoden, zoals neergelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds.

10. Beëindiging van het deelnemerschap

Bij beëindiging van het deelnemerschap anders dan door pensionering of overlijden wordt het spaarpensioenkapitaal - tenzij gebruik gemaakt wordt van het recht op waardeoverdracht - aangewend voor een aanvulling op het tijdelijk ouderdomspensioen berekend aan de hand van de alsdan geldende actuariële grondslagen en methoden, zoals neergelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds.

Over de periode waarover nog geen rentebijbeschrijving conform lid 7 is verricht zal een pro rata rentebijbeschrijving worden gedaan op basis van het over de betreffende periode gemiddelde u-rendement.

11. Overlijden vóór de pensioendatum

Indien de deelnemer overlijdt op een tijdstip dat het spaarpensioenkapitaal nog niet (volledig) conform lid 9 van dit artikel is aangewend, zal het vrijvallende spaarpensioenkapitaal worden aangewend voor een verhoging van het partner- en wezenpensioen.

Het partnerpensioen wordt aangevuld tot een bedrag dat maximaal gelijk is aan het aantal deelnemersjaren dat de deelnemer bij deelname tot de pensioendatum dan wel de overeengekomen datum van latere pensionering had kunnen behalen, vermenigvuldigd met 1,4% van het laatste pensioengevend salaris van de deelnemer dan wel het laatste hogere feitelijke jaarinkomen van de deelnemer voor zover dat krachtens de Wet op de loonbelasting als pensioengevend mag worden aangemerkt. Vanaf de eerste dag van de maand van het bereiken van de 65-jarige leeftijd wordt het aldus berekende partnerpensioen, per deelnemersjaar waarop het partnerpensioen is gebaseerd, verminderd met 2,8% van de AOW-uitkering voor een alleenstaande zonder kinderen jonger dan 18 jaar.

Het wezenpensioen wordt aangevuld tot een bedrag dat maximaal gelijk is aan het aantal deelnemersjaren dat de deelnemer bij deelname tot de pensioendatum dan wel de overeengekomen datum van latere pensionering had kunnen behalen, vermenigvuldigd met 0,28% van het laatste pensioengevend salaris van de deelnemer dan wel het laatste hogere feitelijke jaarinkomen van de deelnemer voor zover dat krachtens de Wet op de loonbelasting als pensioengevend mag worden aangemerkt.

Het gedeelte van het spaarpensioenkapitaal dat niet conform het bepaalde in dit lid kan worden aangewend, valt vrij in de middelen van het pensioenfonds.

Over de periode waarover nog geen rentebijbeschrijving conform lid 7 is verricht zal een pro rata rentebijbeschrijving worden gedaan op basis van het over de betreffende periode gemiddelde u-rendement.

Artikel 11 – Deeltijdpensionering

1. Deeltijdpensionering

Op verzoek van de deelnemer zal het pensioenfonds het levenslang en/of tijdelijk ouderdomspensioen per de eerste dag van een maand vóór dan wel na de pensioendatum gedeeltelijk laten ingaan. Indien het gedeeltelijk levenslange ouderdomspensioen eerder ingaat dan 5 jaar voor de AOW gerechtigde leeftijd, dient het inkomen uit economische activiteiten verminderd te worden overeenkomstig het gedeelte waarvoor het pensioen ingaat. Onder

inkomen uit economische activiteiten wordt verstaan inkomen uit dezelfde dienstbetrekking, uit een andere dienstbetrekking of uit enig andere inkomensgenererende activiteit. Bij de beoordeling van de mate van vermindering van de economische activiteiten kunnen betaalde economische activiteiten buiten beschouwing blijven die reeds werden verricht door de gepensioneerde tijdens het bestaan van de dienstbetrekking met de werkgever, mits de bestaande activiteiten niet toenemen na de ingangsdatum van het pensioen.

Gedeeltelijke ingang van het (tijdelijk) ouderdomspensioen kan voor de deelnemer gepaard gaan met geheel of gedeeltelijk vervroegde dan wel uitgestelde toepassing van artikel 10 lid 9 (gehele of gedeeltelijke aanwending van het gespaarde spaarpensioenkapitaal).

Een verzoek tot gedeeltelijke ingang van het (tijdelijk) ouderdomspensioen dient door de deelnemer schriftelijk bij het pensioenfonds te worden ingediend ten minste zes maanden vóór de door de deelnemer gewenste ingangsdatum van het levenslang en/of tijdelijk ouderdomspensioen dan wel – ingeval van uitstel van het levenslang en/of tijdelijk ouderdomspensioen ten minste zes maanden vóór de pensioendatum.

2. Berekening levenslang en tijdelijk ouderdomspensioen bij deeltijdpensionering vanaf de pensioendatum

Het gedeelte van het levenslang en/of tijdelijk ouderdomspensioen dat ingaat, wordt berekend conform het bepaalde in artikel 5 lid 5 (levenslang ouderdomspensioen) en artikel 9 lid 2 (tijdelijk ouderdomspensioen), naar rato van het gedeelte waarvoor het betreffende pensioen ingaat.

Het gedeelte van het tot de datum van gedeeltelijke ingang opgebouwde levenslang en/of tijdelijk ouderdomspensioen dat niet ingaat wordt herrekend conform het bepaalde in artikel 6 lid 4 (flexibilisering) en artikel 9 lid 6 (tijdelijk ouderdomspensioen).

3. Berekening levenslang en tijdelijk ouderdomspensioen bij deeltijdpensionering vóór de pensioendatum

Het gedeelte van het levenslang en/of tijdelijk ouderdomspensioen dat ingaat, wordt berekend conform het bepaalde in artikel 6 lid 2 en lid 5 (flexibilisering) en artikel 9 lid 4 (tijdelijk ouderdomspensioen), naar rato van het gedeelte waarvoor het betreffende pensioen ingaat. Het gedeelte van het tot de datum van gedeeltelijk ingang opgebouwde levenslang en/of tijdelijk ouderdomspensioen dat niet ingaat, wordt vanaf de pensioendatum herrekend conform het bepaalde in artikel 6 lid 4 en lid 5 (flexibilisering) en artikel 9 lid 6 (tijdelijk ouderdomspensioen).

Artikel 12 - Partnerpensioen

1. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de deelnemer of gewezen deelnemer of gepensioneerde. Het eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van de gerechtigde.
2. a. Het partnerpensioen is bij overlijden op of na het tijdstip waarop het levenslang ouderdomspensioen is ingegaan gelijk aan 70% van het levenslang ouderdomspensioen.
b. Bij overlijden van een deelnemer vóór de pensioendatum dan wel de overeengekomen datum van latere pensionering is het partnerpensioen gelijk aan 70% van het levenslang ouderdomspensioen dat de deelnemer had kunnen behalen indien hij/zij tot de pensioendatum dan wel de overeengekomen datum van latere pensionering zou hebben

- deelgenomen, met een pensioengrondslag gelijk aan die van het jaar van overlijden. Dit partnerpensioen wordt verminderd met het krachtens artikel 13 toegekende bijzonder partnerpensioen en de daarop toegekende toeslagen.
- c. Bij overlijden van een gewezen deelnemer is het partnerpensioen gelijk aan 70% van het levenslang ouderdomspensioen waarop de gewezen deelnemer bij beëindiging van het deelnemerschap aanspraak heeft verkregen verminderd met het krachtens artikel 13 toegekende bijzonder partnerpensioen en de daarop toegekende toeslagen.
 - d. Indien het levenslang ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk wordt vervroegd of uitgesteld, zal door het pensioenfonds – met inachtneming van het bepaalde in artikel 6 lid 8 – worden berekend hoe groot het partnerpensioen is dat bij overlijden van de deelnemer wordt uitgekeerd. De deelnemer ontvangt hiervan een schriftelijke opgave.
3. Het partnerpensioen wordt verlaagd met 2,5% voor elk vol jaar dat de partner meer dan tien jaar jonger is dan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde. Indien de deelnemer, met inachtneming van internationaal privaatrecht, met meerdere partners rechtsgeldig is gehuwd dan wel een geregistreerd partnerschap is aangegaan en met inachtneming van internationaal privaatrecht tevens rechtsgeldig is gehuwd, wordt het bedrag van het partnerpensioen over alle partners verdeeld.
 4. Het partnerpensioen ten behoeve van de partner als bedoeld in artikel 1, lid 10, letter c, wordt alleen toegekend als de gerechtigde op dat partnerpensioen aan de hand van een uittreksel uit het bevolkingsregister kan aantonen op het tijdstip van overlijden met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde te hebben samengewoond.
 5. Indien de deelnemer na toepassing van artikel 13 wederom een partnerschap aangaat, heeft de deelnemer ten behoeve van de nieuwe partner aanspraak op een verlaagd partnerpensioen.
Het verlaagde partnerpensioen is gelijk aan het in lid 2, letter b, omschreven bedrag, verminderd met het ingevolge artikel 13 bepaalde bijzonder partnerpensioen, dit laatste vermeerderd met de daarover krachtens artikel 24 verleende toeslagen.
 6. Het opnemen van onbetaald verlof tot een maximum van 18 maanden door de deelnemer tijdens de deelneming is niet van invloed op de dekking uit hoofde van het partnerpensioen.
 7. Lid 3 van dit artikel is niet van toepassing indien het partnerpensioen reglementair ingaat na 1 januari 2018.
 8. Bij overlijden van een gewezen partner na 1 januari 2018 en voor de pensioendatum van de (gewezen) deelnemer, vloeit het bijzonder partnerpensioen dat voor deze partner was bestemd terug naar de (gewezen) deelnemer.

Artikel 13 - Pensioen en scheiding

1. Bij scheiding van een deelnemer behoudt de gewezen partner aanspraak op een bijzonder partnerpensioen ter grootte van het partnerpensioen, dat zou zijn verkregen indien het deelnemerschap op de scheidingsdatum zou zijn beëindigd op de wijze als bedoeld in artikel 17.

2. Bij scheiding van een gewezen deelnemer of gepensioneerde behoudt de gewezen partner aanspraak op een bijzonder partnerpensioen ter grootte van 70% van het (op grond van artikel 17 behouden) levenslang ouderdompensioen.
3. De gewezen partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde ontvangt een bewijs van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
4. Partijen kunnen bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding, overeenkomen dat de leden 1 en 2 niet worden toegepast. De overeenkomst is slechts geldig indien hieraan een verklaring van het pensioenfonds is gehecht, dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.
5. De ongehuwde partners kunnen schriftelijk overeenkomen dat de leden 1 en 2 niet worden toegepast. De overeenkomst is slechts geldig indien hieraan een verklaring van het pensioenfonds is gehecht, dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.

Wet verevening pensioenrechten bij scheiding

6. In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed op of na 1 mei 1995 of ingeval van beëindiging van een geregistreerd partnerschap anders dan door overlijden of vermissing of omzetting in een huwelijk, vindt verevening plaats van het tijdens het huwelijk dan wel geregistreerd partnerschap opgebouwde (tijdelijk) ouderdompensioen conform de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. Om het recht tot verevening te doen ontstaan jegens het pensioenfonds, dient binnen twee jaar na het tijdstip van de scheiding hiervan mededeling te zijn gedaan aan het pensioenfonds door een van beide echtgenoten door middel van het daarvoor bestemde, bij het pensioenfonds te verkrijgen formulier.

In dit kader wordt per de scheidingsdatum artikel 10 lid 11 tweede volzin toegepast en wordt berekend welk deel van het spaarpensioenkapitaal tijdens het huwelijk dan wel het geregistreerd partnerschap is opgebouwd. Hiertoe wordt het conform artikel 10 berekende spaarpensioenkapitaal vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller bestaat uit de in jaren en maanden uitgedrukte duur van het huwelijk dan wel het geregistreerd partnerschap en de noemer bestaat uit het aantal kalenderjaren tot scheidingsdatum waarin krachtens artikel 10 bijdragen aan het spaarpensioenkapitaal zijn toegevoegd.

De teller van de breuk kan ten hoogste gelijk zijn aan de noemer. Vijftig procent van het tijdelijk ouderdompensioen dat is ontstaan door omzetting per scheidingsdatum van het spaarpensioen-kapitaal wordt aan de ex-partner toegerekend en wordt zolang het deelnemerschap voortduurt verhoogd op basis van het krachtens artikel 10 lid 6 berekende percentage.

7. Het deel van het te verevenen tijdelijk ouderdompensioen dat is ontstaan door omzetting per scheidingsdatum van het spaarpensioenkapitaal en levenslang ouderdompensioen van de gewezen partner en het bijzonder partnerpensioen, vastgesteld overeenkomstig de leden 1 tot en met 5, kunnen onverminderd het bepaalde in lid 9 van dit artikel worden omgezet in een eigen recht op (tijdelijk) ouderdompensioen voor de gewezen partner, mits wordt voldaan aan het navolgende:

- a. de omzetting wordt door beide partijen overeengekomen bij huwelijkse voorwaarden of voorwaarden van geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding;
 - b. binnen twee jaren na het tijdstip van de scheiding is hiervan mededeling gedaan aan het pensioenfonds door een van beide echtgenoten door middel van het daarvoor bestemde, bij het pensioenfonds te verkrijgen formulier;
 - c. het pensioenfonds heeft ingestemd met de omzetting (zie lid 8).
8. Het pensioenfonds zal niet instemmen met de beoogde omzetting als bedoeld in lid 7, indien een andere toeslageregeling is overeengekomen dan die welke is beschreven in artikel 24, of indien de omzetting die wordt overeengekomen voor het pensioenfonds verzekeringstechnisch nadelig is. Het pensioenfonds zal slechts instemmen met de omzetting indien het recht op (tijdelijk) ouderdomspensioen van de gewezen partner ingaat op de, bij het pensioenfonds geldende, pensioendatum. Het pensioenfonds kan de instemming met de omzetting afhankelijk stellen van de uitslag van een medisch onderzoek naar de gezondheid van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
 9. Het bepaalde in de leden 6 en 7 is niet van toepassing indien partijen pensioenverevening hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden of voorwaarden van geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding.
 10. In geval van beëindiging van een partnerschap van ongehuwde partners als bedoeld in artikel 1, lid 10, letter c, kan het pensioenfonds de leden 6 tot en met 10 van dit artikel toepassen als ware sprake van echtscheiding, indien beide partijen dit zijn overeengekomen in de notarieel verleden samenlevingsovereenkomst dan wel in een notariële akte opgemaakt bij de ontbinding van de samenlevingsovereenkomst.
 11. Voor de toepassing van de leden 6 tot en met 9 van dit artikel wordt onder scheiding verstaan echtscheiding of scheiding van tafel en bed dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door de dood of vermissing. Ingeval van echtscheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door de dood of vermissing wordt onder scheidingsdatum verstaan de datum van inschrijving van de beschikking in de registers van de burgerlijke stand. Ingeval van scheiding van tafel en bed wordt onder scheidingsdatum verstaan de datum van inschrijving van de beschikking in het huwelijksgoederenregister.

Artikel 14 - Wezenpensioen

1. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de deelnemer of gewezen deelnemer of gepensioneerde. Het wezenpensioen loopt door tot de laatste dag van de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt. Het wezenpensioen kan ingaan of doorlopen voor kinderen ouder dan 18 jaar, indien en voor zolang zij studerend zijn krachtens de bepalingen van de Wet studiefinanciering 2000, dan wel indien en voor zolang voor hen krachtens de Algemene Kinderbijslagwet wegens het volgen van onderwijs of een beroepsopleiding recht op kinderbijslag bestaat. Het wezenpensioen voor een studerend kind loopt uiterlijk door tot de eerste dag van de maand waarin het kind de 25-jarige leeftijd bereikt. Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van het kind.

2.
 - a. Het wezenpensioen bedraagt bij overlijden op of na het tijdstip waarop het levenslang ouderdompensioen is ingegaan per kind 14% van het levenslang ouderdompensioen.
 - b. Bij overlijden van een deelnemer vóór de pensioendatum dan wel de overeengekomen datum van latere pensionering is het wezenpensioen per kind gelijk aan 14% van het levenslang ouderdompensioen dat de deelnemer had kunnen behalen indien hij/zij tot de pensioendatum dan wel de datum van latere pensionering zou hebben deelgenomen, met een pensioengrondslag gelijk aan die van het jaar van overlijden.
 - c. Bij overlijden van een gewezen deelnemer vóór de pensioendatum is het wezenpensioen per kind gelijk aan 14% van het levenslang ouderdompensioen waarop de gewezen deelnemer bij beëindiging van het deelnemerschap aanspraak heeft verkregen.
 - d. Het wezenpensioen wordt verdubbeld wanneer het kind een volle wees is geworden.
 - e. Het wezenpensioen wordt aan ten hoogste vijf kinderen uitgekeerd. Indien meer dan vijf kinderen recht hebben op wezenpensioen wordt het wezenpensioen voor vijf kinderen over alle kinderen in gelijke delen verdeeld.
 - f. Indien het levenslang ouderdompensioen geheel of gedeeltelijk wordt vervroegd of uitgesteld, zal door het pensioenfonds – met inachtneming van het bepaalde in artikel 6 lid 8 – worden berekend hoe groot het wezenpensioen is dat bij overlijden van de deelnemer wordt uitgekeerd. De deelnemer ontvangt hiervan een schriftelijke opgave.

Artikel 15 - Voortzetting deelnemerschap bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA

1. Gedurende de periode waarin de deelnemer recht heeft op loondoorbetaling bij ziekte ingevolge artikel 7:629 van het Burgerlijk Wetboek of recht heeft op een uitkering ingevolge de Ziektewet, wordt de pensioenopbouw voortgezet op basis van de laatstelijk voorafgaand aan de ziekte vastgestelde pensioengrondslag. De pensioengrondslag wordt geïndexeerd overeenkomstig de wijze waarop toeslagen worden verleend volgens artikel 24.
2. Gedurende de periode waarin de deelnemer aansluitend op de in lid 1 genoemde periode recht heeft op een uitkering ingevolge de WIA wordt de pensioenopbouw voortgezet zolang en voor zover de deelnemer arbeidsongeschikt is, met dien verstande dat de pensioengrondslag met betrekking tot de voortzetting gedurende die periode wordt vastgesteld op basis van de laatstelijk voorafgaand aan de ziekte vastgestelde pensioengrondslag. De pensioengrondslag wordt geïndexeerd overeenkomstig de wijze waarop toeslagen worden verleend volgens artikel 24. Voortzetting vindt plaats op basis van de arbeidsduur zoals die tussen de werkgever en de deelnemer was overeengekomen onmiddellijk voorafgaand aan de aanvang van de ziekte als bedoeld in lid 1. De mate van voortzetting is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid en wordt vastgesteld volgens onderstaande tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid ontstaan tijdens deelnemerschap	Pensioenopbouw voortgezet voor
0% tot 35%	0%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	80%
80% tot 100%	100%

Voor de deelnemer die recht heeft op een WIA-uitkering, wordt de in artikel 9 bedoelde opbouw van tijdelijk ouderdomspensioen gestaakt. Een en ander conform de percentages genoemd in eerdergenoemde tabel, waarbij voor "Pensioenopbouw voortgezet voor" wordt gelezen "opbouw tijdelijk ouderdomspensioen gestaakt voor". Voor de deelnemer die recht heeft op een WIA-uitkering, wordt de in artikel 10 bedoelde bijschrijving van spaarbijdragen door de werkgever en de deelnemer gestaakt vanaf het moment dat de deelnemer niet langer krachtens de van toepassing zijnde arbeidsovereenkomst een door de werkgever uitgekeerde aanvulling op de WIA-uitkering ontvangt. Een en ander conform de percentages genoemd in bovenstaande tabel, waarbij voor "Pensioenopbouw voortgezet voor" wordt gelezen "spaarbijdragen in de zin van artikel 10 gestaakt voor".

3. Zolang de arbeidsovereenkomst van de deelnemer met de werkgever bestaat, zijn op het deel van de pensioenaanspraken, waarop de premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid niet van toepassing is, de bepalingen met betrekking tot de deeltijdwerknemers van toepassing. Indien en zodra de mate van arbeidsongeschiktheid zich wijzigt tijdens deze periode, wijzigt de mate van premievrije voortzetting van de verzekeringen dienovereenkomstig.
4. Zodra de arbeidsovereenkomst van de deelnemer met de werkgever wordt beëindigd, is op het in lid 3 bedoelde deel van de pensioenaanspraken het bepaalde in artikel 17 van toepassing. Indien en zodra de mate van arbeidsongeschiktheid wordt verlaagd, wijzigt de mate van premievrije voortzetting dienovereenkomstig. Indien en zodra de mate van arbeidsongeschiktheid wordt verhoogd, blijft de mate van premievrije voortzetting van de verzekeringen ongewijzigd.
5. Voor zover en zolang de deelnemer zijn restverdiencapaciteit bij de werkgever benut, wordt voor dat deel de pensioengrondslag vastgesteld op basis van het pensioengevend salaris waarop de deelnemer terzake van die restverdiencapaciteit recht heeft, met dien verstande dat de pensioenopbouw niet kan uitgaan boven 100% van de opbouw waarop de deelnemer recht zou hebben als hij niet arbeidsongeschikt zou zijn geweest, uitgaande van het pensioengevend salaris dat voor hem/haar laatstelijk voorafgaand aan zijn ziekte was vastgesteld.
6. Voor een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde die arbeidsongeschikt is in de zin van de WIA gaan het levenslang en tijdelijk ouderdomspensioen in op de pensioendatum, hetgeen betekent dat het bepaalde in artikel 6 lid 3 en lid 6 en artikel 11 niet van toepassing is zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt. In afwijking hiervan behoudt een gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer het recht om een gedeelte van het ouderdomspensioen vroeger of later in te laten gaan dan de pensioendatum uit hoofde van dit reglement, voor zover het betreffende gedeelte van het ouderdomspensioen betrekking heeft op het arbeidsgeschikte gedeelte.
Op het door de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde genoten levenslang en tijdelijk ouderdomspensioen wordt de door hem/haar genoten WIA-uitkering inclusief vakantieuitkering (voor zover deze betrekking heeft op loon verdiend bij de werkgever) in mindering gebracht. Ingeval van vermindering van de WIA-uitkering bij wijze van sanctie, wegens het niet voldoen aan de voorschriften van de uitkeringsinstantie, wordt door het pensioenfonds de in dit artikel neergelegde anticumulatiebepaling toegepast alsof de WIA-uitkering niet verminderd is door de uitkeringsinstantie.

Artikel 16 - Voortzetting deelnemerschap bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid op grond van de WAO

1. Tijdens een periode waarover een deelnemer ononderbroken aanspraak heeft op een uitkering krachtens de WAO zal, afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage, over de deelnemersjaren gelegen na de 25ste verjaardag de opbouw van levenslang ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen premievrij worden voortgezet overeenkomstig de onderstaande tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Pensioenopbouw voortgezet voor
15% tot 25%	20%
25% tot 35%	30%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	80%
80% tot 100%	100%

Voor de deelnemer die recht heeft op een WAO-uitkering, wordt de in artikel 6 bedoelde opbouw van tijdelijk ouderdomspensioen gestaakt. Een en ander conform de percentages genoemd in bovenstaande tabel, waarbij voor "Pensioenopbouw voortgezet voor" wordt gelezen "opbouw tijdelijk ouderdomspensioen gestaakt voor". Voor de deelnemer die recht heeft op een WAO-uitkering, wordt de in artikel 10 bedoelde bijschrijving van spaarbijdragen door de werkgever en de deelnemer gestaakt vanaf het moment dat de deelnemer niet langer krachtens de van toepassing zijnde arbeidsovereenkomst een door de werkgever uitgekeerde aanvulling op de WAO-uitkering ontvangt. Een en ander conform de percentages genoemd in bovenstaande tabel, waarbij voor "Pensioenopbouw voortgezet voor" wordt gelezen "spaarbijdragen in de zin van artikel 10 gestaakt voor".

2. De pensioenopbouw die samenhangt met de arbeidsongeschiktheid vindt plaats op basis van de pensioengrondslag zoals deze van toepassing was bij aanvang van de periode van arbeidsongeschiktheid. De pensioengrondslag wordt geïndexeerd overeenkomstig de wijze waarop toeslagen worden verleend volgens artikel 24.
3. Bij beëindiging van de periode van arbeidsongeschiktheid anders dan wegens pensionering of overlijden, of bij vermindering van het arbeidsongeschiktheidspercentage onder 15%, zijn de bepalingen van artikel 17 van toepassing.

Artikel 17 zal niet worden toegepast indien en voorzover de door de beëindiging van de arbeidsongeschiktheid vrijgekomen arbeidscapaciteit weer wordt aangewend in dienst van de werkgever. In geval sprake is van een afname van de arbeidsongeschiktheid en een overeenkomstige toename van het aantal werkelijke arbeidsuren bij de werkgever, zal tijdelijk ouderdomspensioen door de werkgever worden ingekocht. De grootte van het in te kopen tijdelijk ouderdomspensioen wordt bepaald op basis van de veronderstelling dat het bepaalde in de eerste volzin van lid 1 ook op tijdelijk ouderdomspensioen van toepassing is.

Indien en zodra de mate van arbeidsongeschiktheid na beëindiging van het dienstverband met de werkgever wordt verlaagd, wijzigt de mate van premievrije voortzetting dienovereenkomstig. Indien en zodra na beëindiging van het dienstverband met de werkgever de mate van arbeidsongeschiktheid wordt verhoogd, blijft de mate van premievrije voortzetting van de pensioenopbouw ongewijzigd.

4. Voor een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde die arbeidsongeschikt is in de zin van de WAO gaan het levenslang en tijdelijk ouderdomspensioen in op de pensioendatum, hetgeen betekent dat het bepaalde in artikel 6 lid 3 en lid 6 en artikel 11 niet van toepassing is zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt. In afwijking hiervan behoudt een gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer het recht om een gedeelte van het ouderdomspensioen vroeger of later in te laten gaan dan de pensioendatum uit hoofde van dit reglement, voor zover het betreffende gedeelte van het ouderdomspensioen betrekking heeft op het arbeidsgeschikte gedeelte.

Op het door de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde genoten levenslang en tijdelijk ouderdomspensioen wordt de door hem/haar genoten WAO-uitkering inclusief vakantieuitkering (voor zover deze betrekking heeft op loon verdiend bij de werkgever) in mindering gebracht. Ingeval van vermindering van de WAO-uitkering bij wijze van sanctie, wegens het niet voldoen aan de voorschriften van de uitkeringsinstantie, wordt door het pensioenfonds de in dit artikel neergelegde anticumulatiebepaling toegepast alsof de WAO-uitkering niet verminderd is door de uitkeringsinstantie.

Artikel 17 - Beëindiging van het deelnemerschap

1. Indien het deelnemerschap eindigt anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioendatum, gelden de volgende bepalingen:
 - a. De gewezen deelnemer behoudt een premievrije aanspraak op levenslang en tijdelijk ouderdomspensioen en partner- en wezenpensioen.
 - b. De bij a bedoelde premievrije aanspraken worden berekend conform het bepaalde in de artikelen 5, 9, 12 en 14, op basis van het aantal tot de beëindiging van het deelnemerschap verstreken deelnemersjaren. De premievrije aanspraak op tijdelijk ouderdomspensioen wordt vermeerderd met het op basis van artikel 10 lid 11 gevonden bedrag. De premievrije aanspraken worden onmiddellijk en volledig afgefinancierd. Artikel 21 is van overeenkomstige toepassing.
 - c. De gewezen deelnemer ontvangt een bewijs van de premievrije aanspraken.

Artikel 18 - Het wettelijk recht op waardeoverdracht

In de gevallen en onder de voorwaarden en beperkingen voorzien in de op enig tijdstip geldende wet- en regelgeving is het fonds bevoegd dan wel verplicht mee te werken aan een verzoek tot waardeoverdracht van de (gewezen) deelnemer of andere gerechtigde.

Artikel 19 – Afkoop

1. Het pensioenfonds heeft het recht om bij ingang van het ouderdomspensioen, pensioenaanspraken van een gepensioneerde af te kopen, indien de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de reguliere ingangsdatum minder is dan de afkoopgrens (€ 497,27 per jaar voor 2020) en de gepensioneerde heeft ingestemd met de afkoop. Als onderdeel van de in de eerste volzin genoemde pensioenaanspraken kunnen tevens worden aangemerkt de eventueel bij het ouderdomspensioen behorende aanspraken op partnerpensioen en wezenpensioen, tenzij er sprake is van bijzonder partnerpensioen.
2. Indien het pensioenfonds gebruik wenst te maken van het in het eerste lid bedoelde recht, informeert het pensioenfonds de uitkeringsgerechtigde over zijn besluit hieromtrent ten minste binnen zes maanden na ingang van het pensioen.
3. Het pensioenfonds heeft jegens de partner het recht om een recht op partnerpensioen en eventueel wezenpensioen ten behoeve van de nabestaanden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde af te kopen, indien de uitkering van het partnerpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan de in lid 1 vermelde afkoopgrens. Indien het pensioenfonds gebruik maakt van deze mogelijkheid, informeert het fonds de nabestaande hierover binnen zes maanden na de ingangsdatum en gaat binnen die termijn over tot uitbetaling van de afkoopwaarde aan de partner.
4. Jegens de gewezen partner heeft het pensioenfonds het recht om een aanspraak op bijzonder partnerpensioen af te kopen, indien de uitkering van het partnerpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan de in lid 1 vermelde afkoopgrens. Indien het pensioenfonds gebruik maakt van deze mogelijkheid, informeert het fonds de gewezen partner hierover binnen zes maanden na de melding van de scheiding en gaat binnen die termijn over tot uitbetaling van de afkoopwaarde aan de gewezen partner.
5. Het pensioenfonds kan ná de in het derde en vierde lid bedoelde termijn afkopen indien:
 - a. De (gewezen) partner daarmee instemt;
 - b. Indien de hoogte van het partnerpensioen op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan de in lid 1 vermelde afkoopgrens.
6. De hoogte van de afkoopwaarde zal worden bepaald aan de hand van de afkoopvoeten waar in Bijlage 1 naar verwezen wordt.
7. De afkoopgrens bedoelt in lid 1 van dit artikel wordt jaarlijks aangepast en bekend gemaakt in de Staatscourant.
8. In afwijking van dit artikel is afkoop toegestaan voor zover wordt voldaan aan de bepalingen in de Pensioenwet en de Invoerings- en aanpassingswet Pensioenwet.

Artikel 20 – Deeltijdwerknemers

Indien een deelnemer een arbeidsovereenkomst heeft of heeft gehad voor minder dan het voor zijn/haar functie geldende normale aantal arbeidsuren bij de werkgever, gelden de volgende bijzondere bepalingen:

- a. de deeltijdfactor is gelijk aan het deel dat het overeengekomen aantal arbeidsuren uitmaakt van het normale aantal arbeidsuren geldend voor zijn/haar functie.
- b. het pensioengevend salaris wordt voor de deeltijd deelnemer omgerekend naar een voltijds pensioengevend salaris, door het conform artikel 5 lid 4 berekende pensioengevend salaris te delen door de deeltijdfactor. De pensioenberekeningen worden gebaseerd op het aldus berekende voltijds pensioengevend salaris, behoudens het bepaalde in de volgende volzin. De berekening van de in artikel 10 beschreven bijdragen van de werkgever en van de deelnemer geschiedt op basis van het pensioengevend salaris zonder dat dit eerst wordt gedeeld door de deeltijdfactor; bij de aanvang van het deelnemerschap en daarna per de eerste januari samenvallend met of volgend op de wijziging van het aantal overeengekomen arbeidsuren, wordt het voor de berekening van de in artikel 10 bedoelde bijdragen te hanteren pensioengevend salaris vastgesteld.
- c. bij de berekening van het opgebouwde levenslang en tijdelijk ouderdomspensioen wordt het aantal deelnemersjaren vermenigvuldigd met het gewogen gemiddelde van de deeltijdfactoren die van toepassing waren gedurende alle deelnemersjaren. Voor de berekening van het tot de pensioendatum behaalbare levenslang ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 12, lid 2 en artikel 14, lid 2 wordt er van uitgegaan, dat de laatst vastgestelde deeltijdfactor tot de pensioendatum onveranderd blijft.
- d. voor een deeltijd deelnemer die tevens arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 15 of artikel 16, wordt de deeltijdfactor gekort, indien en voor zover de in een percentage uitgedrukte deeltijdfactor vermeerderd met het percentage van gedeeltelijke pensioenopbouw uit hoofde van arbeidsongeschiktheid méér bedraagt dan 100.
- e. wijzigingen van de deeltijdfactor worden in aanmerking genomen op de eerste dag van de maand volgend op de wijziging.

Artikel 21 - Financiering en bijdragen

1. Deze pensioenregeling wordt gefinancierd op basis van het koopsommensysteem en op basis van premiebetaling, een en ander zoals beschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds en in de uitvoeringsovereenkomst bedoeld in het tweede lid.
2. De kosten van de in dit pensioenreglement opgenomen pensioenregeling worden bepaald overeenkomstig de tussen het pensioenfonds en de werkgever gesloten uitvoeringsovereenkomst tot betaling van de bijdragen. Deze uitvoeringsovereenkomst ligt voor iedere deelnemer bij het pensioenfonds ter inzage. In deze uitvoeringsovereenkomst is bepaald dat de werkgever het pensioenfonds jaarlijks per 31 december van het lopende kalenderjaar een kostendeekkende premie verschuldigd is. Deze kostendeekkende premie wordt bepaald met inachtneming van de volgende vooronderstellingen:
 - a. de disconteringsvoet is gelijk aan het rekenkundig gemiddelde over een periode van 10 aaneengesloten voorafgaande jaren van het rente-percentages behorend bij een looptijd van 15 jaar, zoals opgenomen in de maandelijks door De Nederlandsche Bank gepubliceerde nominale rentetermijnstructuur (tabel T1.3). Indien minder dan 10 aaneengesloten jaren beschikbaar zijn, wordt uitgegaan van een openbare index welke de

15-jaars rente weergeeft. De waarden van deze index zijn in de bijlage opgenomen. De disconterings-voet wordt éénmaal per jaar – op 31 december van het voorafgaande kalenderjaar – vastgesteld;

- b. de door het fonds gehanteerde sterftegrondslagen;
- c. financiering van de uitvoeringskosten geschiedt uit de jaarlijkse vrijval van de aanwezige excasso voorziening. Indien in enig jaar de uitvoeringskosten deze vrijval overstijgen, wordt het meerdere gefinancierd uit een door de werkgever verschuldigde opslag in de kostendeekkende premie ter financiering van deze kosten.

3. De kostendeekkende premie bestaat uit:

- a. de actuarieel benodigde premie ter financiering van de inkoop van nieuw verworven pensioenaanspraken;
- b. een solvabiliteitsopslag die nodig is voor het bij de aangroei van de pensioenverplichtingen behorende vereist eigen vermogen;
- c. een mogelijke opslag die benodigd is ter dekking van de bij de aangroei van de pensioenverplichtingen behorende uitvoeringskosten van het pensioenfonds; en
- d. de actuarieel benodigde premie ten behoeve van de toekenning van de toeslag actieven boven de prijsinflatie.

De in onderdeel b. genoemde solvabiliteitsopslag, is gelijk aan het Vereist Eigen Vermogen. De kostendeekkende premie wordt verhoogd met een opslag in verband met een dotatie aan de volgende voorzieningen of ten behoeve van de volgende risico's:

- Voorziening Arbeidsongeschiktheid;
- Opslag Overlijdensrisico;
- Opslag Excassokosten.

De bij bovenstaande risico's behorende opslagpercentages zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst en kunnen jaarlijks door het bestuur worden aangepast.

4. Aan het begin van elk kalenderjaar wordt door het pensioenfonds na overleg met de werkgever de som van de over dat jaar benodigde bijdragen geraamd. De wijze waarop de betaling van de premies door de werkgever aan het pensioenfonds geschiedt, is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst.
5. De bijdrage als vermeld in lid 2 wordt opgebracht door de werkgever. Van de deelnemer wordt op het moment van de wijziging van dit pensioenreglement geen bijdrage verlangd.

Artikel 22 – Voorwaardelijke verhoging van pensioenen op basis van prijscompensatie

1. De opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers komen jaarlijks per 1 januari in aanmerking voor een verhoging. De voorwaardelijke verhoging van de pensioenaanspraken is maximaal de stijging van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde Consumentenprijsindexcijfer, reeks CPI - Alle Huishoudens (afgeleid), zoals deze zich van oktober tot en met oktober voorafgaand aan het jaar waarin de verhoging wordt toegekend heeft voorgedaan. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks of, en in hoeverre de pensioenaanspraken worden verhoogd. Voor deze voorwaardelijke verhoging van pensioenaanspraken is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De in dit lid bedoelde verhoging wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

- . Het bestuur baseert deze beslissing op de hoogte van de nominale dekkingsgraad van het pensioenfonds per ultimo november van het kalenderjaar. Indien de nominale dekkingsgraad 105% of meer bedraagt, worden de opgebouwde pensioenen van actieve deelnemers aangepast door middel van een verhoging. Indien de nominale dekkingsgraad lager is dan 105%, wordt door het bestuur bepaald of, en in welke mate, de verhoging wordt toegekend. Zodra voorgaand genoemd indexcijfer niet langer door het Centraal Bureau voor de Statistiek wordt vastgesteld, zal dit door een gelijksoortig indexcijfer worden vervangen.
2. De verhoging van de pensioenaanspraken is uitgedrukt in een percentage en wordt toegekend over de som van de door de individuele deelnemer opgebouwde pensioenaanspraken met dien verstande dat de totale verhoging op basis van prijscompensatie nooit hoger kan zijn voor een individuele deelnemer dan de stijging van de pensioengrondslag in enig jaar. Een en ander met een minimum van nul, met andere woorden de verhoging kan nooit negatief worden.

Artikel 23 – Voorwaardelijke verhoging van pensioenen boven de prijscompensatie

1. De opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers komen jaarlijks per 1 januari in aanmerking voor een verhoging boven het niveau van de prijscompensatie. Op de hieronder vermelde voorwaarde wordt jaarlijks een verhoging toegekend van maximaal de stijging van de pensioengrondslag, met inachtneming van het bepaalde in de leden 3 en 4. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks of, en in welke mate, de pensioenaanspraken worden verhoogd. Voor deze voorwaardelijke verhoging van pensioenaanspraken is geen reserve gevormd. De verhoging wordt uit premies gefinancierd.
Het bestuur baseert deze beslissing op de hoogte van de nominale dekkingsgraad van het pensioenfonds per ultimo november van het kalenderjaar. Indien de nominale dekkingsgraad 105% of meer bedraagt, worden de opgebouwde pensioenen van actieve deelnemers conform de hiervoor beschreven wijze verhoogd. Indien de nominale dekkingsgraad lager is dan 105%, wordt door het bestuur bepaald of, en in welke mate, de verhoging wordt toegekend.
2. Indien gedurende de voorafgaande tien jaren geen of geen volledige verhoging is toegekend conform artikel 22 en/of 23 wordt deze later ingehaald, met inachtneming van de onder lid 1 van dit artikel genoemde voorwaarden. Hiervoor is in het jaar waarin de inhaalcompensatie plaatsvindt geen afzonderlijke premie verschuldigd. De te compenseren pensioenaanspraken worden verhoogd in volgorde van ontstaan van deze aanspraken, dat wil zeggen dat de oudste niet of gedeeltelijk verhoogde aanspraken als eerste worden gecompenseerd.
3. De middelen die het pensioenfonds ter beschikking staan voor verhoging van de pensioenaanspraken boven het niveau van de prijscompensatie worden gevormd door een opslag op de jaarlijks te heffen pensioenpremie.
4. De verhoging van de pensioenaanspraken boven de prijscompensatie is voor de individuele deelnemer in beginsel gelijk aan de stijging van de pensioengrondslag per 1 januari in enig jaar ten opzichte van de pensioengrondslag per 1 januari van het voorafgaande jaar, voor zover deze de stijging van de pensioengrondslag na verhoging op basis van prijscompensatie, zoals weergegeven in artikel 22, overtreft.

- De toepassing van de verhoging van de pensioenaanspraken op basis van prijscompensatie in combinatie met de verhoging van de pensioenaanspraken boven de prijscompensatie kan in geen geval tot een hogere verhoging leiden dan de stijging van de pensioengrondslag van de deelnemer in enig jaar zoals bepaald in het pensioenreglement.

Artikel 24 - Voorwaardelijke toeslagverlening niet actieven op basis van prijscompensatie

- De ingegane pensioenen, de premievrije pensioenaanspraken, de aanspraken op bijzonder partnerpensioen alsmede de pensioengrondslagen voor arbeidsongeschikte deelnemers komen jaarlijks per 1 januari in aanmerking voor een verhoging door middel van toeslagverlening. Deze toeslagverlening is maximaal gelijk aan de toeslagenambitie die is uitgedrukt in een beleidsmatig vastgesteld percentage van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde Consumentenprijsindexcijfer, reeks CPI - Alle Huishoudens (afgeleid), zoals deze zich gedurende de periode van oktober tot en met oktober voorafgaand aan het jaar waarin de toeslag wordt toegekend heeft voorgedaan. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks of, en in hoeverre de pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd. Het bestuur baseert deze beslissing in de basis op de hoogte van de reële dekkingsgraad van het pensioenfonds per ultimo november van het kalenderjaar, maar behoudt zich het recht voor hiervan af te wijken. Voor de vaststelling of, en in hoeverre, de in dit lid genoemde pensioenrechten en pensioenaanspraken onder normale omstandigheden worden aangepast, wordt verwezen naar de toeslagenstaffel in lid 2. Zodra voorgaand genoemd indexcijfer niet langer door het Centraal Bureau voor de Statistiek wordt vastgesteld, zal dit door een gelijksoortig indexcijfer worden vervangen.

2.

Hoogte dekkingsgraad	Toeslag mechanisme
<110% beleidsdekkingsgraad	Geen toeslag volgens wettelijke bepalingen
Tussen 110% beleidsdekkingsgraad en de dekkingsgraad behorende bij de toekomstbestendig indexer grens	Gedeeltelijke toeslagverlening volgens principe "Toekomstbestendig indexeren" volgens wettelijke bepalingen
De beleidsdekkingsgraad is gelijk aan de dekkingsgraad behorende bij de toekomstbestendig indexer grens	Volledige toeslag volgens wettelijke bepalingen
De beleidsdekkingsgraad ligt boven dekkingsgraad behorende bij de toekomstbestendig indexer grens	Volledige toeslag plus inhaaltoeslag volgens wettelijke bepalingen

- De toeslag is uitgedrukt in een percentage en wordt toegekend over de som van het pensioen, dan wel over de met eerder verleende toeslagen laatst geldende pensioengrondslag van de arbeidsongeschikte deelnemer.

Artikel 25 - Voorbehoud van de werkgever

1. De werkgever heeft zich het recht voorbehouden de betaling van de krachtens artikel 21 verschuldigde werkgeversbijdragen geheel of gedeeltelijk te beëindigen in geval van een ingrijpende wijziging van omstandigheden.
2. De werkgever kan de pensioenovereenkomst zonder instemming van de werknemer wijzigen indien sprake is van een zodanig zwaarwichtig belang van de werkgever dat het belang van de werknemer dat door de wijziging zou worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken.
3. Indien de werkgever van het in lid 1 dan wel het in lid 2 bedoelde recht gebruik maakt, zal het pensioenfonds de deelnemers terstond daarvan in kennis stellen en zich beraden over de noodzaak het pensioenreglement aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden. Indien deze aanpassing noodzakelijk is, zal dit pensioenreglement worden gewijzigd.
4. Een aanpassing zoals bedoeld in lid 1 dan wel lid 2, die tot gevolg heeft dat de aanspraken uit hoofde van dit pensioenreglement worden verlaagd of beperkt dan wel dat de pensioenregeling wordt beëindigd, zal niet van invloed zijn op de aanspraken voor de aanspraakgerechtigden voor zover die overeenkomstig de bepalingen van dit reglement kunnen worden toegerekend over reeds verstreken deelnemersjaren.

Artikel 26 – Korting pensioenaanspraken en pensioenrechten door pensioenfonds

1. Het pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verminderen indien:
 - a. de technische voorzieningen en het minimaal vereist eigen vermogen niet meer volledig door waarden zijn gedekt;
 - b. het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn de technische voorzieningen en het minimaal vereist eigen vermogen door waarden te dekken zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
 - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet om uiterlijk binnen drie jaar te voldoen aan de eisen die op grond van artikel 131 Pensioenwet worden gesteld aan het minimaal vereist eigen vermogen.
2. Het pensioenfonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
3. De vermindering, bedoeld in het eerste lid, kan op zijn vroegst een maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, werkgever en toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.

Artikel 27 - Algemene bepalingen

1. Het pensioenfonds behoudt zich het recht voor om het risico van overlijden en van arbeidsongeschiktheid te herverzekeren. Het pensioenfonds herverzekert de financiële gevolgen van deze risico's uitsluitend bij (een) in Nederland wettelijk toegelaten (her)verzekeringsmaatschappij(en).
2. Voorzover het pensioenfonds ter waarborging van de pensioenverplichtingen op het leven van een deelnemer of zijn betrekkingen een herverzekering heeft gesloten, zullen de pensioenverplichtingen jegens de betrokkenen door het pensioenfonds niet wijzigen, indien en naarmate de herverzekeraar in eventuele afwijking van de overeenkomst van herverzekering de herverzekerde bedragen niet of niet volledig uitkeert.
3. De uitbetaling van pensioenen en van andere uitkeringen geschiedt in euro's aan de gerechtigde of aan diens wettelijke vertegenwoordiger, dan wel onder overlegging van een bewijs van machtiging aan diens gemachtigde. Bij uitbetaling dient desverlangd een bewijs van in leven zijn van de gerechtigde te worden overgelegd.
4. De deelnemer is verplicht om het pensioenfonds schriftelijk opgave te doen van de aanwezigheid van kinderen, van het aangaan van een partnerschap en van scheiding. De deelnemer, met een partner in de zin van artikel 1, lid 10, letter c, is verplicht bij aanvang van het bestaan van het samenlevingsverband of een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst en vervolgens bij iedere wijziging, hiervan melding te maken bij het pensioenfonds. De deelnemers en andere rechthebbenden dienen het pensioenfonds desgevraagd alle inlichtingen te verschaffen, die voor een juiste uitvoering van dit reglement gewenst zijn; bij weigering of bij onjuiste inlichtingen worden de pensioenaanspraken naar de eisen van redelijkheid en billijkheid vastgesteld.
5. De aanspraken ingevolge deze pensioenregeling kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.
6. a. Voor de deelnemers die op 1 juli 1999 reeds deelnamen aan de onderhavige regeling en van wie nadien, in het kader van de werking van het Sociaal Plan opgesteld bij de fusie tussen British American Tobacco en Rothmans International, de arbeidsovereenkomst is geëindigd conform het bepaalde in de Seniorenregeling als vermeld in artikel 6 van dat Sociaal Plan, geldt het volgende:
 - Indien en voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden vermeld in het Sociaal Plan blijft het deelnemerschap in het pensioenfonds behouden en wordt de pensioenopbouw voortgezet.
 - Tijdens de periode van voortgezet deelnemerschap zijn de deelnemer en de werkgever verplicht hun reglementaire bijdragen aan het pensioenfonds te blijven voldoen.
 - Indien de deelnemer geen gebruik maakt van de eenmalige afkoop Seniorenregeling zal de pensioenopbouw worden gebaseerd op het voor ontslag laatstgeldende pensioengevend salaris, nadien geïndexeerd met door CAO-partijen overeengekomen verhogingen. Indien de deelnemer wel gebruik maakt van de eenmalige afkoop Seniorenregeling zal de pensioenopbouw worden gebaseerd op de voor het ontslag laatstgeldende pensioengrondslag, die nadien niet meer wordt aangepast.

- b. Voor de deelnemer die op 1 juli 1999 reeds deelnam aan de onderhavige regeling en van wie nadien als gevolg van de fusie tussen British American Tobacco en Rothmans International, de arbeidsovereenkomst is geëindigd kunnen (aanvullende) pensioenaanspraken worden ingekocht.
De kosten van deze aanvullende aanspraken komen ten laste van de werkgever.
- c. Het pensioenfonds kan besluiten om ook voor andere (groepen van) werknemer(s) toe te staan dat onder nader door het pensioenfonds te stellen voorwaarden en met inachtneming van de wettelijke bepalingen de pensioenopbouw wordt voortgezet.

Artikel 28 – Overgangsbepalingen

1. Voor deelnemers die tot 1 januari 1995 deelnemer waren aan de pensioenregeling van Stichting Pensioenfonds Turmac dan wel aan de pensioenregelingen, verzekerd bij Centraal Beheer Pensioenverzekering N.V., die tot die datum van toepassing waren bij Sigarettenfabriek Ed. Laurens B.V., gelden de navolgende overgangsbepalingen:
 - a. voor bovenbedoelde deelnemers geldt de garantie dat zij bij voortzetting van het deelnemerschap tot de pensioendatum een ouderdomspensioen zullen verkrijgen dat ten minste gelijk is aan het ouderdomspensioen dat zij zouden hebben verkregen bij voortzetting van de deelname aan de tot 1 januari 1995 voor hen geldende pensioenregeling; een en ander op basis van de op 1 januari 1995 voor de pensioenberekening geldende gegevens;
 - b. voor bovenbedoelde deelnemers geldt bij overlijden tijdens het deelnemerschap dat het partner- en wezenpensioen ten minste gelijk is aan het partner- en wezenpensioen dat zou zijn uitgekeerd indien de deelnemer op 1 januari 1995 zou zijn overleden en de deelnemer op dat tijdstip nog zou hebben deelgenomen aan de tot die datum voor hem/haar geldende pensioenregeling. Voor deelnemers aan de pensioenregelingen van Sigarettenfabriek Ed. Laurens B.V. blijft hierbij het extra nabestaandenpensioen van 10% van het jaarsalaris, dat bij overlijden voor de pensioendatum tot uitkering kwam, buiten beschouwing.
Bij beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in artikel 14 lid 1 letter b worden deze garanties tijdsevenredig toegepast naar rato van de tot de datum van beëindiging van het deelnemerschap verstreken periode van deelnemerschap. Voor de deelnemers die per 1 juli 2001 in dienst waren en op of na 1 januari 1999 gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn geworden en nog werkzaamheden bij de werkgever verrichten en die op het moment van arbeidsongeschikt worden ten minste 10 jaar in dienst van de werkgever én 35 jaar of ouder zijn, wordt de pensioenopbouw voortgezet alsof de deelnemer volledig arbeidsgeschikt is.
2. Voor de deelnemer die per 31 december 1998 reeds deelnemer was en die is geboren na 1 januari 1944, worden de per 31 december 1998 opgebouwde aanspraken op levenslang ouderdomspensioen, voor wat betreft de grootte daarvan gehandhaafd, met dien verstande dat de bij die in euro's gelijke aanspraken de pensioendatum met drie jaren wordt vervroegd.
3. Voor de deelnemer die per 31 december 1998 reeds deelnemer was en die op 1 januari 1999 ouder is dan 40 jaar, wordt verondersteld dat artikel 9 lid 2 vanaf de eerste dag van de maand van het bereiken van zijn 40-jarige leeftijd dan wel vanaf de latere datum van aanvang van het deelnemerschap reeds van toepassing is geweest.

4. Voor de deelnemer die per 31 december 1998 reeds deelnemer was, wordt in artikel 12, lid 2, letter b, in plaats van “pensioendatum” gelezen “de eerste dag van de maand van het bereiken van de 65-jarige leeftijd”. Het partnerpensioen zal evenwel op niet meer dan 35 deelnemersjaren worden gebaseerd.

5. Inhaalsparen

De deelnemer die per 31 december 1998 reeds deelnemer was, kan zijn spaarpensioenkapitaal als bedoeld in artikel 10 op vrijwillige basis verhogen door middel van inhaalsparen. Een en ander onder de voorwaarden als omschreven in dit lid.

Voor de deelnemer die gebruik maakt van inhaalsparen is een totale inhaalspaarbijdrage verschuldigd, waarvan het percentage wordt gevonden door de in volle maanden nauwkeurig bepaalde leeftijd van de deelnemer op 1 januari 1999 te verminderen met 26 en dit resultaat met 1,5% te vermenigvuldigen (afronding op 4 decimalen). Deze totale inhaalspaarbijdrage wordt in gelijke maandelijkse termijnen (afgerond op twee decimalen) voldaan gedurende de eerste tien dienstjaren gelegen vanaf 1 januari 1999 dan wel in het kortere aantal dienstjaren gelegen tussen 1 januari 1999 en de maand voorafgaand aan die waarin de deelnemer de 61-jarige leeftijd bereikt.

Het percentage van de maandelijkse termijn wordt gevonden door het percentage van de totale inhaalspaarbijdrage te delen door het aantal maanden gedurende welke conform de vorige volzin de totale inhaalspaarbijdrage wordt voldaan. Het aldus bepaalde percentage van de maandelijkse inhaalspaarbijdrage, wordt vermenigvuldigd met het pensioengevend salaris (afronding op twee decimalen). Van het aldus bepaalde bedrag van de maandelijkse inhaalspaarbijdrage wordt door de werkgever $\frac{2}{3}^{\text{de}}$ deel met de deelnemer verrekend door inhouding op het salaris en door de werkgever aan het pensioenfonds afgedragen, met dien verstande dat het jaarlijkse aandeel van de deelnemer in de inhaalspaarbijdrage niet groter is dan 2,4% van het pensioengevend salaris.

De inhaalspaarbijdrage is verschuldigd tot en met de laatste maand voorafgaande aan de maand waarin het deelnemerschap wordt beëindigd, maar uiterlijk tot en met de laatste maand voorafgaand aan de maand waarin de deelnemer de 61-jarige leeftijd bereikt. Het bepaalde in artikel 15, lid 2, laatste volzin, artikel 16, lid 1, laatste volzin en artikel 20, letter b, laatste volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Het pensioenfonds voegt de gezamenlijke inhaalspaarbijdragen toe aan het spaarpensioenkapitaal van de deelnemer.

De deelnemer die niet wenst deel te nemen aan de in dit lid beschreven regeling dient een schriftelijke door hemzelf ondertekende afstandsverklaring aan de werkgever te overleggen.

6. Voor deelnemers die per 31 december 1998 reeds deelnamen aan een door de werkgever toegezegde (aanvullende) pensioenregeling waarin een lagere pensioenleeftijd dan 65 jaar is opgenomen, is het bepaalde in dit pensioenreglement met betrekking tot tijdelijk ouderdomspensioen, spaarpensioen, alsmede de per 1 januari 1999 ingevoerde verlaging van de pensioenleeftijd van 65 jaar naar 62 jaar, niet van toepassing.

7. Voor deelnemers die op 1 januari 2001 actief deelnemer waren aan de pensioenregeling van Stichting Pensioenfonds Britamer, en niet zijnde volledig arbeidsongeschikte deelnemers, Vutters of deelnemers aan een Sociaal Plan-regeling, gelden de navolgende overgangsregelingen:
- a. De deelnemer verkrijgt als gevolg van waardeoverdracht per 1 januari 2001 extra deelnemersjaren overeenkomstig de verstreken deelnemersjaren zoals van toepassing in de pensioenregeling van Stichting Pensioenfonds Britamer.
Indien de per 31 december 2000 bij Stichting Pensioenfonds Britamer opgebouwde ouderdomspensioenaanspraken hoger zijn dan de naar aanleiding van de vorige volzin toe te kennen aanspraken op levenslang ouderdomspensioen, zal het surplus worden aangewend voor extra pensioenaanspraken op levenslang ouderdomspensioen. Naast deze extra aanspraken op levenslang ouderdomspensioen zal een extra partnerpensioen worden toegekend ter grootte van 70% van het levenslang ouderdomspensioen.
 - b. Bovenbedoelde deelnemer kan zijn spaarpensioenkapitaal als bedoeld in artikel 10 op vrijwillige basis verhogen door middel van inhaalsparen, een en ander onder de voorwaarden als omschreven in artikel 28 lid 5, waarbij de datum 1 januari 1999 dient te worden gewijzigd in 1 januari 2001 (tweemaal).
 - c. In afwijking van artikel 10 lid 4 is de deelnemer een eigen bijdrage verschuldigd ter grootte van 1,5% van het per 1 januari geldende pensioengevend salaris, ter verhoging van zijn of haar spaarpensioenkapitaal. De extra 1% eigen bijdrage zal door het pensioenfonds per deelnemer afzonderlijk worden geadministreerd.
8. Voor de deelnemer die per 31 december 2005 reeds deelnemer was en op grond van artikel 10 lid 5 van het op 31 december 2005 geldende pensioenreglement vrijwillige bijdragen heeft toegevoegd aan het spaarpensioenkapitaal welk kapitaal door het pensioenfonds is belegd bij Robeco, wordt het op 31 december 2005 opgebouwde spaarsaldo toegevoegd aan het spaarpensioenkapitaal als bedoeld in artikel 10 lid 2. De overeenkomst met Robeco wordt beëindigd.

Artikel 29 – Inwerkingtreding

Dit pensioenreglement is laatstelijk gewijzigd per 1 april 2020 en vervangt het tot en met 31 maart 2020 geldende reglement. Voor deelnemers die op 1 januari 1999 55 jaar of ouder zijn en voor degenen die op 1 januari 1999 reeds zijn gepensioneerd of gewezen deelnemer zijn, blijft het pensioenreglement zoals dat op 31 december 1998 luidde van kracht. Dit betekent dat de verlaging van de pensioenleeftijd en de invoering van tijdelijk ouderdomspensioen en de pensioenspaarregeling voor deze (gewezen) deelnemers niet van toepassing zijn. Voor deelnemers op 1 januari 1999, die volgens het pensioenreglement zoals dat per 31 december 1998 luidde enerzijds als gedeeltelijk arbeidsongeschikt en anderzijds tevens als gedeeltelijk arbeidsgeschikt in de zin van de WAO worden beschouwd, gelden de per 1 januari 1999 in werking getreden wijzigingen van het pensioenreglement alleen voor de pensioenaanspraken, die worden verkregen als gedeeltelijk arbeidsgeschikte deelnemer.

De wijzigingen van het pensioenreglement die per 1 januari 1999 in werking zijn getreden, gelden niet voor deelnemers per 31 december 1998, die op 1 januari 1999 voor 80% of meer arbeidsongeschikt waren volgens het per 31 december 1998 geldende pensioenreglement van het pensioenfonds. Voor deze deelnemers geldt het pensioenreglement zoals dat op 31 december 1998 luidde.

In geval vanaf 1 januari 1999 sprake is van een afname van de arbeidsongeschiktheid en een overeenkomstige toename van het aantal werkelijke arbeidsuren bij de werkgever, zal de waarde van de pensioenaanspraken, die behoren bij de afname van de arbeidsongeschiktheid, actuariael neutraal worden omgezet in pensioenaanspraken als arbeidsgeschikte deelnemer uit hoofde van het per 1 januari 1999 gewijzigde pensioenreglement.

Bijlage 1 Flexibiliseringsfactoren

De flexibiliseringsfactoren worden door de actuaris, aangesloten bij het pensioenfonds, periodiek berekend en ter vaststelling aan het bestuur voorgelegd. Bij bestuursvergadering worden de flexibiliseringsfactoren door het bestuur van het pensioenfonds vastgesteld. Door het variabele karakter zijn de flexibiliseringsfactoren niet in deze bijlage opgenomen en wordt hierbij verwezen naar de meest recente factoren die door het bestuur zijn vastgesteld en via de website van het fonds zijn gepubliceerd dan wel bij het pensioenfonds opvraagbaar zijn.